

20090389

Laukaan liikenneturvallisuussuunnitelma

TIEHALLINTO

Laukaan kunta
Keski-Suomen tiepiiri
Insinööritoimisto Oy Väylä

2001

08 TIEH / KS

Laukaan liikenneturvallisuussuunnitelma

Laukaan kunta
Keski-Suomen tiepiiri
Insinööritoimisto Oy Väylä

2001

SISÄLLYSLUETTELO

1.	ESIPUHE	2
2.	LIIKENNETURVALLISUUDEN NYKYTILA	4
2.1	Liikenneolosuhteet	4
2.2	Liikenneonnettomuudet	5
2.3	Kuntalaisten omakohtainen käsitys Laukaan liikenneturvallisuudesta	8
2.4	Liikenneturvallisuuden nykytila	9
2.5	Laukaan osastojen liikenneturvallisuustyön nykytila	16
3.	LAUKAAN LIIKENNETURVALLISUUSSUUNNITELMAN TAVOITTEET	18
4.	LAUKAAN LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN ORGANISOINTI	18
5.	LAUKAAN KUNNAN OSASTOJEN LIIKENNETURVALLISUUS- TYÖN KEHITTÄMINEN	22
5.1	Laukaan liikenneturvallisuustyön painopistealueet	22
6.	KESKEISIMMÄT KIIKENNEYMPÄRISTÖN PARANTAMISTOIMET	27
6.1	Nopeusrajoitukset ja niiden tukitoimet asemakaava-alueilla	27
6.2	Nelostien (vt 4) liikenneturvallisuuden parantaminen	27
6.3	Kuopiontien (vt 9) liikenneturvallisuuden parantaminen	27
6.4	Jyväskylätien (mt 637) liikenneturvallisuuden parantaminen	28
6.5	Vihtavuorentien ja Saviontien (mt 640) liikenneturvallisuuden parantaminen	28
6.6	Seutu- ja yhdysteiden kevyen liikenteen turvallisuuden parantamistoimet	28
6.7	Taajamien kokoojkatujen nopeusrajoitusten tukitoimet	28
6.8	Koulujen pihojen liikenneturvallisuuden parantaminen	29
7.	LAUKAAN KOULUTUS- VALISTUS- JA TIEDOTUSSUUNNITELMAT	30
7.1	Sivistysosaston liikenneturvallisuussuunnitelma	30
7.2	Sosiaali- ja terveysosaston liikenneturvallisuussuunnitelma	34
7.3	Ympäristö osaston liikenneturvallisuussuunnitelma	38
8.	LAUKAAN KIIKENNEYMPÄRISTÖN PARANTAMISTOIMIEN TOIMENPIDEOHJEL- MA	40
8.-1	Liikenteenohjaustoimet	41
8.-2	Yleisten teiden parantamistoimet	43
8.-3	Katujen ja kunnan omistamien kiinteistöjen liikenneturvallisuuden parantamistoimet	46
8.-4	Yksityisten tahojen liikenneturvallisuuden parantamistoimet	49
8.-5	Rautateiden liikenneturvallisuuden parantamistoimet	49
8.-6	Teiden, katujen ja liikennealueiden kunnossapidon parantamistoimet	50
9.	SUUNNITELMAN LIIKENNETURVALLISUUSTOIMIEN LIIKENNETURVALLI- SUUS VAIKUTUKSET	56
10.	JATKOTOIMENPITEET	56
10.1	Suunnitelman käsittely	56
10.2	Suunnitelman toteutus ja sen jatkuva seuranta	61
10.3	Liikenneturvallisuuskehityksen seuranta	61
10.4	Muut jatkotoimet	61

1.

ESIPUHE

Laukaan liikenneturvallisuussuunnitelma laadittiin Laukaan kunnan ja Keski-Suomen tiepiirin välisenä yhteistyönä. Suunnitelma kuuluu Liikenne- ja viestintäministeriön ns. kuntakannustin –kokonaisuuteen ja ministeriö on ollut suunnitelman osarahoittajana. Laukaan liikenneturvallisuussuunnitelma on työväline Laukaan liikenneturvallisuustyölle seuraavien kymmenen vuoden ajan. Se sisältää kunnan osastoille koulutus- valistus- ja tiedotus- suunnitelman ja liikenneväylien ylläpitäjille toimenpideohjelman liikenneturvallisuuden ongelmakohtien parantamiseen.

Laukaan ja Hankasalmen liikenneturvallisuussuunnitelmat laadittiin samanaikaisesti ja niiden laatimista ohjasi yhteinen hankeryhmä. Koulutus-, valistus- ja tiedotussuunnitelman laatimiseksi päätettiin koota neljä tiimiä kunnan osastojen työntekijöistä. Laukaan liikenneturvallisuussuunnitelman laadinnassa on huomioitu Liikenne- ja viestintäministeriön liikenneturvallisuussuunnitelman 2001- 2005 kuntien liikenneturvallisuustyölle asettamat tavoitteet.

Kunnan liikenneturvallisuustyö on organisoitava , vastuutahot määrättävä ja kunkin tahon tehtävät määriteltävä. Laukaan liikenneturvallisuustyö organisoidaan siten, että kuntaan perustetaan kunnan liikenneturvallisuusryhmä ja osastoille liikenneturvallisuustiimit. Kunnan liikenneturvallisuusryhmä vastaa kunnan liikenneturvallisuustyöstä. Kunnanhallitus määrää ryhmän jäsenet, puheenjohtajan ja ryhmän tehtävät. Osastojen liikenneturvallisuustyöstä vastaavat osastojen liikenneturvallisuustiimit, joiden jäsenet lautakunnat nimeävät.

Suunnitelmaa ohjannut hankeryhmä asetti liikenneturvallisuussuunnitelmalle onnettomuusvähenemätavoitteet. Osastojen tiimit asettivat omille suunnitelmilleen tavoitteet. Kunnan liikenneturvallisuustyölle määriteltiin pääpainopistealueet. Oikeat tilannenopeudet on Laukaan kunnan liikenneturvallisuusryhmän pääpainoalue vuosina 2001- 2004. Pyöräilykypärän käytön lisääminen on kaikkien osastojen liikenneturvallisuustiimien yhteinen pääpainopistealue vuonna 2001. pelisääntöjen sopiminen turvallisesta liikkumisesta koulujen pihilla ja lähiympäristössä on sivistysosaston tiimin kaikkien koulujen vuoden 2001 päätoimi.

Laukaan ja Hankasalmen liikenneturvallisuuksuunnitelman laatimista ohjasi hankeryhmä, johon kuuluivat seuraavat henkilöt:

Puheenjohtaja Seppo Kemppainen	Hankasalmen kunnanhallitus
Kh:n 2.varapj. Lauri Honkonen	Laukaan kunnanhallitus
Rakennustarkastaja Markku Saikkonen	Hankasalmen kunta
Tiimestari Kalevi Parkkonen	Laukaan kunta
Liikenneturvallisuuksins. Taisto Halttunen	Keski-Suomen tiepiiri
Rakennusmestari Sari Virkamäki	Keski-Suomen tiepiiri
Liikennesuunnittelija Rauni Malinen	Länsi-Suomen lääninhallitus
Ylikonstaapeli Hannu Aarniovuori	Jyväskylän kihlakunnan poliisi
Ylikonstaapeli Jukka Turpeinen	Jyväskylän kihlakunnan poliisi
Yli-insinööri Petteri Katajisto	Liikenne- ja viestintäministeriö
Yhteyspäällikkö Leena Piippa	Liikenneturva

Hallintokuntien liikenneturvallisuuksuunnitelmia ovat laatineet seuraavat tiimit ja henkilöt:

Sivistystoimen tiimi:

Juha Tolonen
Pirkko Hahl
Tuula Leppäkari
Aku Naukkarinen
Jorma Pitkänen
Harry Ruotsalainen

Vapaa-aikatoimen tiimi:

Eeva Ilmonen

Sosiaali- ja terveystoimen tiimi:

Jussi Lintunen
Jouni Kaleva
Pentti Pietiläinen
Päivi Stolt
Seija Kankaanperä

Ympäristötoimen tiimi:

Kalevi Virtanen
Kalevi Parkkonen

Suunnitelman laadinnassa on konsulttina toiminut Insinööritoimisto Oy Väylä, jossa suunnitelman laatimisesta on vastannut liikenneinsinööri Matti Karttunen.

2. LIKENNETURVALLISUUDEN NYKYTILA

2.1 Liikenneolosuhteet

2.1.1 Tieverkko

Laukaassa on yleisiä teitä noin 270 km. Laukaan teistä valtatie 4, 9 ja 13 ovat liikenneväylästömme ylimmän toiminnallisen luokan teitä. Valtateitä on 28 km. Kantatietä 69 on Laukaassa 4,5 km. Seututeitä ovat maantiet 632, 637, 638, 640 ja 642. Jyväskylätie (637) on vilkasliikenteisin seututie. Seututeiden yhteispituus on 72 km. Loput 165 km on yhdysteitä.

2.1.2 Liikenne

Liikenne on vilkkainta Nelostiellä, jossa keskimääräinen vuorokausiliikenne (KVL) on noin 9000 autoa/vrk. Valtatien 9 liikennemäärät vilkkaimmalla tieosuudella ovat lähes 8000 autoa/vrk. Jyväskylätien liikenne on samaa luokkaa valtatie 9 kanssa. Valtatiellä 13 on noin 2500 autoa/vrk. Kantatie 69 liikennemäärä on 1600 autoa/vrk. Saviontiellä on 1250 autoa /vrk.

2.1.3 Maankäyttö

Laukaassa on neljä taajamaa, Leppävesi, Lievestuore, kirkonkylä ja Vihtavuori. Lievestuoreen taajama sijaiseen valtatie 9 ja Lievestuoreen järven välissä. Vaikka taajama on kokonaan valtatie pohjoispuolella, heikentää taajaman liikenne valtatie liikenneturvallisuutta kolmessa liittymässä. Laukaanhovin alueen maankäyttö on liian kaukana Lievestuoreen taajamasta.

Leppäveden ja Vihtavuoren taajamat sijaitsevat Jyväskylätien varressa. Kumpikin taajama sijoittuu kokonaan Jyväskylätien yhdelle puolelle. Vaikka Leppäveden taajama sijoittuu kokonaan Jyväskylätien luoteispuolelle, Eerolantien ja Vaajakoskentien nelihaaraliittymässä on myös vilkas poikittaisliikenne. Vihtavuoren taajama on kokonaan Jyväskylätien kaakkoispuolella. Taajamasta on kolme liittymää vilkasliikenteiselle Jyväskyläntielle.

Vaikka kirkonkylän maankäyttö painottuu Jyväskylätien ja Suolahdentien itäpuolelle, on maankäyttöä myös molempien teiden länsipuolella. Kirjaston sijoittaminen Jyväskylätien länsipuolelle liian lähelle seututietä on maankäyttöratkaisu, jossa liikenneturvallisuusasioille ei ole annettu riittävää painoarvoa. Kevyttä liikennettä on vaikea saada alikulkukäytävän käyttöön.

Haja-asutusalueella on maankäyttöä yleisten teiden varsilla. Monelle kaupungista ja taajamasta muuttaneelle on tullut yllätyksenä maaseudulla vallitsevat liikenne- ja liikenneturvallisuusolosuhteet. Autojen nopeudet tuntuvat liian korkeilta ja raskas rekkaliikenne aiheuttaa turvattomuutta. Teillä ei ole valaistusta eikä asfalttipäällystettä.

2.1.4 Autoliikenteen nopeudet

Tiepiiri mittasi autoliikenteen nopeuksia tutkalla syyskesällä 2000. Mittaukset tehtiin päivällä. Mittaustulokset tukevat kyselyjen tuloksia ja maastotarkastelujen havaintoja. Nopeusmittauksen tulokset näkyvät oheisesta taulukosta:

Mittauspisteen numero ja nimi	Nopeus rajoitus	Keskinopeus	Alhaisin nopeus	Korkein nopeus	keskihajonta	Ylinopeutta ajaneiden osuus (%)
1. Pieveslehdontie	50	59,6 56,8	45 36	74 75	6,0 7,7	94 76
3. Tiituspohjantie, Laitisentie kohta	50	57,6 56,1	42 41	70 80	7,1 10,3	87 70
2. Kantolantie	50	53,7 49,4	39 33	70 66	7,5 6,5	66 40
4. Vaajakoskentie	50 50	58,2 60,9	40 47	74 75	9,4 7,5	91 92
11. Vihtavuorentie	50	59,4 60,2	46 43	74 77	8,2 7,6	85 94
5. Haavistontie, koulun kohta	50	51,1 46,7	40 25	65 62	7,5 7,4	50 35
6. Yläniementie, päiväkodin kohta	50	48,6 48,0	37 35	65 62	6,0 7,4	36 29
7. Kelkkamäentie	60	63,3 62,2	46 43	100 97	8,4 10,1	55 45
8. Kuopiontie, Shellin kohta	60	70,1 71,5	48 51	87 94	8,6 10,5	81 80
9. Liepeentie, Tervämäen koulun kohta	50	54,3 50,4	40 42	94 67	9,5 6,1	55 48
10. Liepeentie, Majaniementien kohta	40 40	42,8 39,1	33 31	53 55	5,4 5,6	55 28
12. Saviointie, Savion kohta	60 60	68,9 67,6	45 55	91 98	9,1 9,2	85 79

2.2 Liikenneonnettomuudet

2.2.1 Liikenneonnettomuudet ja niiden vakavuusaste

Liikenneonnettomuusselvitys tehtiin poliisin tilastoimista liikenneonnettomuuksista, jotka saatiin sekä poliisilta suoraan että tiepiirin tilastoista. Tarkastelujakso oli viisi vuotta, vuodet 1995 - 1999. Poliisi oli tilastoinut Laukaassa 509 liikenneonnettomuutta. Näistä onnettomuuksista 385 tapahtui yleisillä teillä, 68 kaduilla, 28 yksityisteillä ja 28 piha-alueilla. Yleisten teiden onnettomuuksissa kuoli 12 henkilöä, katujen ja yksityisteiden yksi henkilö

kummassakin. Yleisten teiden onnettomuuksissa loukkaantui 156 ja ka-
duilla 4 henkilöä.

Poliisin tilastot eivät kata läheskään kaikkia liikenneonnettomuuksia tarkastelujaksolta. Suurimassa osassa katujen ja yksityisteiden kirjatuista onnettomuuksista oli jokin syy, minkä takia onnettomuus oli kirjattava. Mm. joku onnettomuuden osallinen oli alkoholin tai huumeen vaikutuksen alainen. Eläinonnettomuudet kirjataan korvausten saamiseksi hyvin kattavasti, mikä näkyy selvästi tilastoissa. Laukaan eläinonnettomuuksien erityispiirre on hevosajoneuvo-onnettomuudet, joita on selvästi enemmän kuin muissa kunnissa.

Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet on tilastoitu luotettavimmin. Sen vuoksi niiden määrän seuraamista voidaan käyttää Laukaan liikenneturvallisuu-
den yhtenä mittarina. Tilastokeskuksen tilaston mukaan vuosina 1995-1999 Laukaassa on tapahtunut 124 henkilövahinko-onnettomuutta.

Laukaan liikenneonnettomuuksissa loukkaantuneiden määrää voidaan verrata muihin kuntiin tilastokeskuksen liikenneonnettomuustilastojen perusteella. Tilaston mukaan Laukaa kuuluu liikenneturvattomiin kuntiin. Ohessa vuoden 1999 tilastoa, josta voi vertailla loukkaantuneiden määriä muutamissa lähialueen kunnissa, maakunnissa, lääneissä ja koko maassa.

Kunta	Loukkaantuneet 100 000 asukasta kohti
Laukaa	218
Hankasalmi	357
Jämsä	100
Äänekoski	210
Kauhajoki	219
Lapua	168
Mustasaari	115
Lempäälä	185
Lieksa	88
Keski-Suomen maakunta	162
Etelä-Pohjanmaan maakunta	228
Pohjanmaan maakunta	192
Keski-Pohjanmaan maakunta	161
Pirkanmaan maakunta	146
Pohjois-Karjalan maakunta	99
Länsi-Suomen lääni	187
Oulun lääni	150
Itä- Suomen lääni	138
Koko maa	176

2.2.2 Liikenneonnettomuuksien onnettomuuskustannukset

Liikenneonnettomuuksien kustannuksia voidaan laskea mm. tiehallinnon käyttämän laskentatavan mukaan. Laskentatavassa onnettomuuskustannus muodostuu taloudellisista menetyksistä ja hyvinvoinnin menetyksistä. Lisäksi yksikköhintoja on korjattu edustavuuskertoimilla, jotka huomioivat tiepiirin tilastojen peittävyyttä.

Laukaan liikenneonnettomuuskustannukset ovat tiehallinnon laskentatavalla laskien vuosien 1995 –1999 liikenneonnettomuuksille 132 milj. mk. Tästä keskimääräiseksi vuotuiseksi onnettomuuskustannukseksi saadaan 26,4 milj. mk.

2.2.3 Liikenneonnettomuuksien tapahtumapaikat

Kuopiontiellä tapahtui tarkastelujaksolla 79 tilastoitua liikenneonnettomuutta. Onnettomuudet kasautuvat selvästi liittymiin. Kuopiontien, Liepeentien ja Mikkelitien liittymä (vt 9/vt 23/mt6403) on Laukaan pahin liikenneonnettomuuksien kasautumispiste (14 onnettomuutta). Seuraavaksi pahimpia kasautumispisteitä ovat Ruuhimäentien ja Kelkkamäentien liittymä (6 onnettomuutta).sekä Metsolahdentien ja Saviontien liittymä (6 onnettomuutta) ja Kuopiontiellä tapahtui 4 kuolemaan johtanutta liikenneonnettomuutta.

Jyväskyläntiellä tapahtui 62 onnettomuutta. Jyväskyläntielläkin on havaittavissa onnettomuuksien kasautumista liittymiin. Nelostiellä tapahtui 49 liikenneonnettomuutta. Suolahdentiellä kirkonkylän ja Kuusaan välillä 34 onnettomuutta.

Alemmalta tieverkolta Laukaassa on tilastoitu selvästi enemmän liikenneonnettomuuksia kuin muissa kunnissa keskimääri (esim. Juha Kankkusen tiellä).

Kirkonkylän kaduista Laukaantie ja Koulutie ovat liikenneonnettomuuksien perusteella selvästi muita turvattomampia. Kirkonkylässä Osuuspankin ja Kuntalan pihoissa kolhitaan autoja eniten. Kirkonkylän yleisten teiden onnettomuudet keskittyvät Jyväskyläntielle ja Suolahdentielle liittymiin.

Lievestuoreen taajamassa katujen onnettomuudet ovat yksittäisiä. Kuopiontien liittymät ovat liikenneonnettomuuksien kasautumispisteitä ja Liepeentie taajaman sisällä (10 onnettomuutta).

Vihtavuorella Haavistontiellä tapahtuu kaduista eniten onnettomuuksia (3 onnettomuutta). Vihtavuorentiellä taajama-alueella tapahtui 6 onnettomuutta.

Leppävedellä onnettomuudet kasautuvat Jyväskylätien liittymien lisäksi taajaman läpi kulkevalle Pieveslehdontie - Tiituspohjantie - Eerolantie katujen kille. Näistä Tiituspohjantie on selvästi turvattomin katuosuus.

2.3 Kuntalaisten omakohtainen käsitys Laukaan liikenneturvallisuudesta

2.3.1 Tienkäyttäjäkyselyt

Tienkäyttäjäkyselylomakkeet jaettiin koulujen kautta koululaisten perheille. Kyselyssä pyydettiin kaikkien perheenjäsenten mielipiteitä yhdellä vastauslomakkeella. Koululaisten perheiltä saatiin 532 vastauslomaketta. Vastauslomakkeet sisälsivät erittäin paljon hyvää lähtötietoa liikenneturvallisuussuunnitelman laadintaa varten ja antavat luotettavan kuvan siitä, millaiseksi laukaalaiset kokevat kunnan liikenneturvallisuuden.

Lomakkeissa esitettiin kuusi kysymystä, joista kolmessa kysyttiin liikennenympäristön turvattomuudesta ja kahdessa laukaalaisten liikennekäyttäytymisestä ja yhdessä liikenneturvallisuusasioista tiedottamisesta. Kyselyn vastaukset antavat erittäin hyvän kuvan siitä, millaiseksi laukaalaiset oman liikennenympäristönsä kokevat ja antaa runsaasti hyvää lähtötietoa niin liikennenympäristön parantamiselle kuin kunnan osastojen liikenneturvallisuustyön kehittämiseksi.

Turvattomia katuja ja teitä ilmoitettiin 126 kpl. Turvattomia liittymiä ilmoitettiin 199 kpl sekä jalankulkijoille ja polkupyöräilijöille turvattomia tienkohtia 230 kpl.

Kolme useimmin mainittua tietä ovat yhdysteitä, jotka kuuluvat yleisten teiden alimpaa toiminnalliseen luokkaan. Kantolantie, Kelkkamäentie ja Valkolantie koetaan turvattomiksi erityisesti kevyen liikenteen osalta. Keskeisimmät turvattomuuden taustatekijät ovat autoliikenteen liian suuret nopeudet ja raskas liikenne kapeaksi koetuilla mutkaisilla teillä.

Kuopiontien liittymät Lievestuoreella koetaan turvattomimmaksi. Valtatieliitymissä kevyen liikenteen risteäminen tasossa koetaan turvattomaksi. Muissa liittymissä keskeisimmät turvattomuutta aiheuttavat tekijät ovat liian suuret nopeudet, huono näkyvyys, puutteelliset suojatiejärjestelyt, liikenne-merkkien ja ajoratamerkintöjen puute tai ristiriita.

Kantolantie, Suolahdentie ja Kelkkamäentie olivat kolme useimmin mainittua jalankulkijoille ja polkupyöräilijöille turvattonta tietä. Kevyen liikenteen ongelmakohdat olivat suurimmaksi osaksi teitä tai katuja, joilla ei ole kevyen liikenteen väylää. Risteäminen ajoneuvoliikenteen kanssa koetaan turvattomaksi varsinkin niissä liittymissä, joissa on huono näkyväisyys ja autoliikenteen nopeudet liian korkeat vallitseviin olosuhteisiin nähden.

2.3.2 Kunnan osastojen henkilöstökysely

Kunnan osastojen tämänhetkistä liikenneturvallisuustyötä ja sen kehittämistä selvitettiin kyselyllä kesäkuussa. Kyselylomakkeet jaettiin kaikkien osastojen kaikille työntekijöille. Koulujen henkilökunnalta saatiin 74 vastauslomaketta ja muiden osastojen työntekijöiltä 41. Lisäksi saatiin sekä luottamushenkilöiltä että paikallispoliisilta 5 vastauslomaketta kummaltakin.

2.4 Liikenneturvallisuuden nykytila

2.4.1 Merkittävimmät liikenneturvattomuutta aiheuttavat tekijät

2.4.1.1 Liian suuret tilannenopeudet

Keskeisin liikenneturvattomuuden taustatekijöistä on liikenneolosuhteisiin nähden liian suuret tilannenopeudet. Kyselyissä se tuli poikkeuksellisen korostetusti esille. Liian suuret tilannenopeudet heikentävät erityisesti kevyenliikenteen turvallisuutta. Voimakkaimmin turvattomuuden kokevat ikääntyneet ja lapset. Kevyen liikenteen turvattomuus on suurin tietä tasossa ylittävillä ja ajoradalla kulkevalla kevyellä liikenteellä korkealuokkaisilla Kuopiontiellä, Nelostiellä, Jyväskyläntiellä ja Suolahdentiellä. Kyselyyn vastanneet pitivät Kelkkamäentietä, Kantolantietä ja Valkolantietä näitä turvattomampina.

Suuret nopeudet ovat keskeisin turvattomuuden taustatekijä myös taajamien kaduilla, joilla ei ole kevyen liikenteen väylää. Liian suuret nopeudet ovat useimpien liittymien turvattomuuden keskeisin taustatekijä sekä autoettä kevytliikenteelle.

2.4.1.2 Puutteet kevyen liikenteen järjestelyissä

Kevyen liikenteen väylästä on verkollisten puutteiden lisäksi puutteita kevyenliikenteen ja autoliikenteen risteämiskohdissa ja kevyen liikenteen väylillä. Laukaassa on neljä taajamaa, joiden lähialueilla on nauhamaista asutusta yleisten teiden varsilla. Sekä taajamien että taajamien ja Jyväskylän kaupungin välillä on lyhyistä välimatkoista johtuen kevyttä liikennettä, jonka liikenneturvallisuus on huono ajoradalla autoliikenteen seassa.

Kevyen liikenteen alikulkukäytävien liikenneturvallisuutta heikentää huono näkyvyys kevyen liikenteen väylien liittymissä alikulkukäytävän päiden läheisyydessä. Edelleen routimisen aiheuttamat päällystevauriot ja alikulkukäytävien ahtaus heikentävät alikulkujen turvallisuutta ja käyttökelpoisuutta.

Liittymien suojatiejärjestelyissä on sekavuutta ja epäjohdonmukaisuutta. On liittymiä, joissa suojatie puuttuu kokonaan tai on puutteellisesti merkitty. On myös suojateita, joille ei ole yhteyttä kevyen liikenteen väylästä, vaan ne johtavat sivuojasta toiseen.

Laukaan maaperä on muutamia alueita lukuun ottamatta erittäin routivaa. Erityisesti katuverkon kevyen liikenteen väylät routivat voimakkaasti. Routimisen seurauksena on leveitä pitkittäis- ja poikittaishalkeamia, jotka heikentävät pyöräilijöiden liikenneturvallisuutta. Erillisistä kevyen liikenteen väylistä osa on liian kapeita ja päällystetty murskeella, joka ei sitoudu kiinteäksi päällysteeksi.

Näkemät kevyen liikenteen väylien risteämiskohdissa ovat muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta riittämättömät.

2.4.1.3 Puutteet liikenteenohjauksessa

Liikenteenohjauksessa on käytössä paljon vanhentuneita ja loppuun kulu-neita merkkejä. Liikennemerkkien käyttöperiaatteet vaihtelevat suuresti. Suojatiemerkinnoissa on puutteita sekä ajoratamerkintöjen että liikenne-merkkien käytössä. Mm. kauan sitten vanhentuneita suojatiemerkkejä on vielä käytössä. Käytössä on myös omatekoisia liikennemerkkejä, jotka eivät ole tieliikennelain eikä -asetuksen mukaisia. Nopeusrajoitusten asettami-sen periaatteissa on jokin verran vaihtelua sekä yleisillä teillä että kaduilla. Liikenteenohjauksessa esiintyvistä puutteista suuri osa johtunee siitä, että merkit on asetettu yksittäispäätösten perusteella.

2.4.1.4 Kaavojen laatimisen yhteydessä syntyneet liikenneturvallisuusongelmat

Laukaan liikenneturvallisuuden perustaso on määritelty kaavojen laatimis-vaiheessa. Liikenneturvallisuuden kannalta tärkein kaavoitusvaihe on yleis-kaava, koska siinä vaiheessa määräytyy sekä autoliikenteen että kevyen lii-kenteen verkko ja verkolle tulevat liikennemäärät.

Rakennuskaavojen laadintavaiheessa on määritelty taajamien nopeusta-so, liikennemerkkien määrä ja liikenneväylien turvallisuus. Majaniementien liikenneturvallisuusongelmat ovat syntyneet jo kaavan laatijan työpöydällä. Niitä ei voi kokonaan poistaa edes kaavan muutoksellakaan. Liittymien nä-kemäongelmat ovat myös kaavan laatimisvaiheessa syntyneitä ongelmia, joiden korjaus kaavamuutosten avulla on raskas ja kallis toimenpide. Jopa asunto- alueiden kevyen liikenteen väylästössä on runsaasti puomeja ja betoniesteitä estämässä autoliikennettä. Nämäkin liikenneturvallisuusongelmat ovat muodostuneet jo kaavoitusvaiheessa.

2.4.1.5 Ravi- ja ratsuhevosliikenne yksityisteillä

Laukaassa on ravi- ja ratsastushevosia selvästi keskimääräistä enemmän. Tämä näkyy erityisesti yksityisteiden liikenteessä. Kunnassa on runsaasti omia epävirallisia liikennemerkkejä varoittamassa sekä ravihevosista että ratsastajista. Liikenneonnettomuuksiakin oli sattunut keskimääräistä enemmän.

2.4.2 Keskeisimmät liikenneympäristön ongelmakohdat

2.4.2.1 Nelostie (vt 4)

Nelostien liikenneturvallisuuden ongelmat muodostuvat tieolosuhteista, joissa pitkämatkaisen liikenteen tiellä on hidasta, hyvin lyhytmatkasta paikallista liikennettä. Paikallisliikenne käyttää liittymiä, jotka ovat päätiellä huonoimmissa mahdollisissa paikoissa. Liittymätiheys on liian suuri näin korkealuokkaiselle ja vilkasliikenteiselle tielle.

Pitkämatkaiselle liikenteelle Nelostie näyttää geometrialtaan huomattavasti paremmalta kuin se todellisuudessa on. Nelostien varressa on nauhamaista asutusta, joilla on oma liittymä nelostielle. Liikenneolosuhteita heikentää hidas maatalousliikenne, jota on tien molemminpuolisten viljelysten takia runsaasti.

2.4.2.2 Kuopiontie (vt 9)

Kuopiontien liikenneturvallisuusongelmat keskittyvät Lievestuoreen liittymiin. Sekä kyselyjen että liikenneonnettomuuksien perusteella Mikkeliintien ja Liepeentien liittymä on Laukaan turvattomin liittymä. Valtatien liikennevirtaan pääseminen ja valtatie ylitys ovat keskeisimmät autoliikenteen ongelmat. Kevyelle liikenteelle valtatie ylitys tasossa on turvatonta. Em. liittymässä valtatiellä on 60 km/h nopeusrajoitus, jota käytetään valtateillä vain poikkeustapauksissa liittymissä liikenneturvallisuusperustein. Pitkämatkaiselle liikenteelle se on liian alhainen väylällä, jonka nopeustasotavoite on 100 km/h. Autojen nopeudet eivät laske riittävän alhaisiksi ja liittyvä liikenne ei osaa arvioida nopeuksia. Tämän osoittivat nopeusmittauksetkin selvästi.

Hohontien liittymä on valtatiellä kulkevalle autoilijalle huomaamaton ja poikittaiselle kevyelle liikenteelle turvaton ylittää tasossa. Kelkkamäentien ja Ruuhimäentien liittymässä on kevyen liikenteen alikulu, mutta jatkoyhteydet Lievestuoreelle puuttuvat. Valtatielle liittyvälle autoliikenteelle kanavoitu ne-lihaaraliittymä on turvaton näin vilkasliikenteisellä valtatiellä. Ruuhimäentien liittymän turvattomuudesta taustalla on valtatie molemminpuolinen maankäyttöä, joka tuottaa paljon liikennettä.

Kuopiontien varressa on tiheässä levähdysalueita, joista liikenneturvallisuuden kannalta ongelmallisimmat ovat Ruuhimäentien liittymän molemmin puolin samalla puolen tietä sijaitsevat levähdysalueet. Näin tiheässä ja osa vain maalauksin erotettuna levähdysalueet heikentävät päätien liikenneturvallisuutta.

Kuva 2.4.2.2-1

Lievestuorentien nelihaaraliittymä Kuopion tiellä on Laukaan turvattomin liittymä. Näin vilkkaassa liittymässä valtateille poikkeuksellisen alhainen 60 km/h nopeusrajoituskaan ei paranna riittävästi liikenneturvallisuutta.

Kuva 2.4.2.3-1

Vaajakoskentien nelihaaraliittymä vilkasliikenteisellä Jyväskyläntiellä on turvaton niin tietä ylittävälle kuin tielle tulevallekin autoliikenteelle. Liittymään on maalattu "erkanemiskaista" oikealle kääntyville.

2.4.2.3 Jyväskylätie (mt 637)

Jyväskylätie on vilkasliikenteinen seututie, jonka välittömässä läheisyydessä on kolme taajamaa (kirkonkylä, Vihtavuori ja Leppävesi). Jyväskylätien liikenneturvallisuuden ongelmat muodostuvat liittymistä ja kevyestä liikenteestä ajoradalla Vaajakoskentien ja Jyväskylän välillä.

Leppäveden taajaman pohjoispään liittymä on nelihaaraliittymä, jossa on paljon poikittaista liikennettä. Liittymässä on kevyelle liikenteelle alikulukäytävä. Nelihaaraliittymä on turvaton tietä ylittävälle ja tielle tulevalle autoliikenteelle.

Suuri liittymätiheys ja liittymien huomaamattomuus ovat keskeinen liikenneturvattomuuden taustatekijä Jyväskylantiellä. Pääsuunnalta pienempiin liittymiin vasemmalle kääntyminen aiheuttaa peräänajo- ja ohitusonnettomuusriskin. Kasvillisuudesta tai lumipenkoista johtuva huono näkyvyys heikentää tielle tulevan liikenteen turvallisuutta.

2.4.2.4 Suolahdentie (mt 637)

Suolahdentien liikenneturvallisuuden ongelmat keskittyvät liittymiin ja ajoradalla autoliikenteen mukana kulkevaan kevyeen liikenteeseen. Kirkonkylän katuliittymät ja Äijäläntien liittymä koetaan turvattomimmiksi. Kuusaan ja kirkonkylän välillä on kevyttä liikennettä, joka on turvaton kapealla seututiellä. Äijäläntien liittymässä sillan kaiteet huonontavat näkyvyyttä kirkonkylän suuntaan. Liian suuret nopeudet ja vilkas raskas liikenne koetaan turvattomuuden keskeisimmiksi taustatekijöiksi.

Äijäläntien ja Suolahdentien liittymä koetaan turvattomaksi ja siinä tapahtuu runsaasti liikenneonnettomuuksia, vaikka liittymän kohdalla on 60 km/h nopeusrajoitus.

2.4.2.5 Äijäläntie (mt 637)

Suuret nopeudet ja raskas liikenne ovat Äijäläntien liikenneturvallisuuden keskeisimmät taustatekijät. Ajoradalla pyöräily koetaan turvattomaksi sekä Äijälän kylän eteläpuolella että Kuusaassa. Äijälän kylän kohdalla on kevyen liikenteen väylä reunakivellä erotettuna ja 60 km/h nopeusrajoitus.

2.4.2.6 Saviontien (mt 640)

Saviontien keskeisimmät liikenneturvattomuuden taustatekijät ovat suuret nopeudet ja raskas liikenne. Ongelmat keskittyvät Vuonteen ja Savion kylien kohdalle. Kevyt liikenne kokee turvattomuutta ajoradalla autoliikenteen mukana 60 km/h nopeusrajoituksista huolimatta. Molemmissa kylissä asutus on sen verran väljää, ettei autoliikenne pudota nopeuttaan asutuksen takia. Vuonteen silta on kapea.

2.4.2.7 Vehniäntie (mt 6375)

Vehniäntiellä on molemmissa päissä kevyttä liikennettä, joka tuntee turvatomuutta ajoradalla autoliikenteen mukana kulkiessaan. Peurungan päässä on golfkenttä ja ratsastustalleja, jotka tuottavat kevyttä liikennettä.

2.4.2.8 Kantolantie (pt 16728)

Kantolantien liikenneturvallisuuden puutteet johtuvat liian suurista autoliikenteen nopeuksista ja kevyestä liikenteestä mutkaisen tien ajoradalla. Puustellin työkylyn kohta koetaan turvattomimmiksi.

2.4.2.9 Kelkkamäentie (pt 16730)

Autoliikenteen mukana ajoradalla kulkeva kevyt liikenne kokee mutkaisen Kelkkamäentie turvattomaksi. Autojen liian suuret nopeudet ja talvikunnossapidon puutteet ovat turvattomuuden keskeisimmät taustatekijät. Nopeusmittausten mukaa autoliikenteen nopeudet ovat aivan liian korkeita kevyen liikenteen turvallisuutta ajatellen.

2.4.2.10 Valkolantie (pt 16754)

Valkolantien liikenneturvattomuuden keskeisimmät taustatekijät ovat soranajoliikenne ja liian suuret tilannenopeudet mutkaisella tiellä. Ns. nuorisoseurantalon mutkat koetaan turvattomimmiksi.

2.4.2.11 Muut alemman tieverkon tiet

Alemman tieverkon tiet koetaan mutkaisiksi, mäkisiksi ja huonosti hoide-
tuksi. Routiminen ja voimakkaasti routiva maaperä ovat keskeisin alemman tieverkon teihin vaikuttava tekijä. Näillä teillä autojen nopeudet ovat vallitseviin olosuhteisiin nähden liian korkeita. Näillä teillä kyselyjen mukaan ajetaan rallia muulloinkin kuin virallisten rallien aikana.

2.4.2.12 Puutteita koulujen pihojen liikennejärjestelyissä

Melkein kaikkien koulujen pihojen ja lähiympäristön liikennejärjestelyissä on puutteita. Perusongelma on se, että koulun välituntipihaa ei ole millään tavalla rajattu. Koulujen pihalla on turhaa autoliikennettä. Polkupyörille on puutteelliset säilytyspaikat ja turvattomat kulkureitit. Koululaiskuljetukset ajetaan koulun rappujen eteen pihalla olevien lasten sekaan ja pahimmas-
sa tapauksessa autoilla peruutellaan lapsijoukossa.

2.4.2.13 Leppäveden liikenneturvallisuuden ongelmakohdat

Leppäveden taajaman liikenneturvattomuus keskittyy pääväyliin. Liian suuret tilannenopeudet, puutteelliset kevyenliikenteen väylät ja kevyenliikenteen risteysjärjestelyt ovat keskeisimmät liikenneturvattomuuden taustatekijät Piesleslehdontiellä, Tiituspohjantiellä ja Eerolantiellä. Keskeisimmät liikenneympäristön ongelmat ovat muodostuneet kaavoitusvaiheessa. Tiitus-

pohjantielle rinteestä liittyville teille ei saa mitenkään liikenneturvallista tausta. Pääväylien tiegeometria johtaa liian suuriin tilannenopeuksiin, joita ei pahatkaan päällystevauriot riittävästi alenna.

Tiituspohjan koulun ja päiväkodin liikennejärjestelyt ovat puutteelliset.

Leppäveden kevyen liikenteen väylästä turvallisuutta heikentää kapeus ja valaistuksen puuttuminen. Murskepintaisten väylien päällyste ei ole riittävän kiinteä. Risteäminen autoliikenteen kanssa on turvatonta puutteellista suojatiejärjestelyjen tai autoliikenteen liian suurien nopeuksien takia. Liikennemerkkit ja ajoratamerkinnot ovat osittain puutteellisia.

2.4.2.14 Vihtavuoren taajama

Vihtavuoren taajamassa liikenneturvallisuusongelmat keskittyvät Vihtavuorentielle, Haavistontielle ja Kuhajärventielle. Vihtavuorentien ongelmina ovat liian suuret tilannenopeudet ja huono näkyvyys liittymissä. Haavistontielle ajetaan päällystevaurioista huolimatta kovaa, mikä aiheuttaa turvattomuutta katua ylittävälle kevyelle liikenteelle. Haavistontien liittymä Jyväskylantielle on turvaton Haavistontien huonon tiegeometrian ja liittymäalueen välittömässä läheisyydessä olevan teollisuuskiinteistön liikenteen takia. Lasteja puretaan Haavistontielle Ravitien liittymässä. Liikennemerkkien ja ajoratamerkkintöjen käyttö on sekavaa. Pensasistutukset muodostavat näkemäesteitä mm. Vihtavuorentielle ja Haavistontielle.

2.4.2.15 Kirkonkylän taajama

Laukaan kirkonkylän liikenneturvallisuuden ongelmat keskittyvät pää- ja koojaväylille sekä koulukeskukseen ja sen lähialueille. Laukaantiellä ongelmana ovat kiinteistöliittymät ja suojatiet. Osalla kiinteistöistä liittymä ja Laukaantien ylittävä suojatie ovat samassa kohdassa. Laukaantiellä oli vanhentuneita suojatiemerkkejä runsaasti. Merkit uusittiin suunnitelman laatimisen aikana.

Kantolantiellä taajamassa nopeudet ovat liian korkeita tietä ylittävän kevyen liikenteen turvallisuuden kannalta. Suurin osa suojateista on käyttäjien kannalta väärässä paikassa ja osalle suojateista ei ole yhteyttä kevyen liikenteen väylältä. Turvattomimpia kohtia ovat Tyynelänkujan ja Pelloskujan liittymät.

Keskustien ajorata on leveä ja molemmin puolin katua kevyen liikenteen väylät liian kapeita. Hintalaukauksen kohta koetaan turvattomimmaksi. Yläniementiellä autoliikenteen nopeudet koetaan liian korkeiksi. Katua ylittävä kevyt liikenne koetaan turvattomaksi mm. päiväkodin kohdalla.

Koulutie ja koulujen liikennejärjestelyt koetaan turvattomiksi. Koululaiset kulkevat miten sattuu. Koulujen alkaessa ja loppuessa koulukeskuksen läheisyydessä vallitsee melkoinen liikennekaaos.

Liittymissä on huono näkyvyys, mikä korostuu autoliikenteen liian suurien tilannenopeuksien takia. Kevyen liikenteen väylästössä on jatkuvuus ja laatusopuutteita. Kirkonkylässä liikennemerkkien ja ajoratamerkintöjen käyttö on sekavaa.

2.4.2.16 Lievestuoreen taajama

Lievestuoreen taajamassa liikenneturvallisuuden ongelmat keskittyvät Liepeentielle ja Kelkkamäentielle. Liepeentiellä on osalla 40 km/h ja osalla 50 km/h nopeusrajoitus. Autoliikenteen nopeudet koetaan liian suuriksi, näkyvyys liittymissä huonoksi ja kevyen liikenteen tienylitys turvattomaksi. Koulujen pihojen ja lähiympäristön liikennejärjestelyt ovat puutteelliset.

Liikennemerkkien käytössä on samantyyppisiä puutteita kuin muissakin taajamissa.

2.5 Laukaan kunnan osastojen liikenneturvallisuustyön nykytilanne

2.5.1 Sivistysosasto

Koulujen liikennekasvatustyötä on suunniteltu edellisen liikenneturvallisuussuunnitelman yhteydessä sekä erillisessä koulujen liikennekasvatussuunnitelmassa. Molemmista löytyi kansioita kunnanvirastolta osasto-suunnitelman laatimisen loppupuolella. Se, miten suunnitelmat käytännössä ovat vaikuttaneet kouluopetuksen järjestämisen ja opetuksen sisältöön jäi epäselväksi.

Koulujen henkilökunta vastasi kyselyyn erittäin aktiivisesti ja yläaste erityisen aktiivisesti. Kyselyn vastauksista voi päätellä, että kouluissa liikennekasvatustyötä tehdään, mutta selvää tavoitetta sille ei ole. Laukaan koulujen liikennekasvatussuunnitteluun on Harry Ruotsalaisella erittäin hyvä asiantuntemus, jota kaikkien koulujen kannattaa hyödyntää. Lisäksi hänellä on hyvä liikenneturvallisuustyön yhteistyöverkko.

2.5.2 Sosiaali- ja terveysosasto

Sosiaali- ja terveysosastolle valmistui vuonna 1999 laaja ja kattava haastatteluselvitys "Laukaalaisten elinolot tutuksi". Siinä haastateltiin lähes 900 yli 75-vuotiasta kuntalaista. Haastattelussa kartoitettiin mm. oman auton käyttöä, ajokorttitilannetta, liikkumista muutenkin, kuljetuspalvelujen tarvetta ja teiden turvallisuutta jne. Selvityksen tulokset ovat johtaneet toimenpiteisiin tarpeen mukaan.

Päivähoidon esimiehille on ollut liikenneturvallisuuskoulutusta ja tiedostusta. Leena Piippa oli v. 2000 luennoimassa kypärän käytöstä yms. Päivähoidossa aihe on ollut paljonkin esillä. Neuvoloissa on ollut vauvojen turvakaukalokampanjoita ja vanhuksille esitelly liukuesteit.

2.5.3 Vapaa-ajantoimi

Vapaa-aikatoimen järjestämässä Sararanta Puskii –tapahtumassa on ollut esillä liikenneturvallisuus. Esillä on ollut kolariauton pudotusnäytös, auto-varras, törmäyskelkka, lasten liikennekaupunki lokariautoineen, paikallispoliisi, vene - ja moottoripyöräpoliisi.

Nuorisotaloilla (neljällä) on järjestetty liikenteeseen liittyviä teemailtoja.

Muutaman vuoden tauon jälkeen on käynnistetty koululaisten liikennekilpailut, jossa on teoriaosan lisäksi polkupyörän taitorata ja reittiajo sekä polkupyörän huoltoon liittyviä tehtäviä.

Hiihtolatuksen maanteiden ylityksistä on varoitustauluja hiihtäjille.

Kesällä on ollut toiminnassa lasten Peuhaparkki, jonka toimintaa on järjestetty liikennepuistossa erilaisin teemaviikoin. Lapset ovat suorittaneet polkupyörän ajokortin, poliisi on vierailut ja opastanut lapsia liikennesääntöjen noudattamisessa.

Lasten ja nuorten leirien ohjelmaan on sisällytetty poliisin vierailuja, tietoisuuksia liikenteestä ja vesiturvallisuudesta.

Kansalaisopisto on järjestänyt Ikäautoilijoiden kuntokurssin ja liukkaan kelin ajokursseja luonnonjäällä.

2.5.4 Ympäristöosasto

Ympäristöosaston liikenneturvallisuustyö on ollut pääasiassa aikaisemmin laaditun liikenneturvallisuussuunnitelman toimien toteuttamista ja esille tulleiden liikenneturvallisuusongelmien parantamista. Liikenneturvallisuusasioista on osaston oman käsityksen mukaan tiedotettu tarpeeksi. Kuntalaisten näkemyksiä liikenneympäristön parantamistoimien toteuttamisessa on kuultu.

Maankäyttösuunnittelussa liikenneturvallisuustarkasteluja ei ole joko tehty tai niitä ei ole huomioitu. Laukanhovin alue irrallaan Lievestuoreen taajamasta vilkkaan valtatie molemmin puolin on maankäyttöratkaisu, jonka liikenneturvallisuus olisi edellyttänyt eritasoliittymään varautumista Kirjaston sijoittaminen seututien taakse liian lähelle tietä on aiheuttanut liikenneturvallisuusongelmat, joita kiertoliittymän ja kevyen liikenteen alikulkukäytävän rakentamisellakaan ei ole täysin saatu poistettua. Postimerkkikaavoitus on vaikuttanut liikenneverkon toimintaa ja liikenneturvallisuuteen. Kaava-alueiden liikenneverkon jäsentely on puutteellinen. Osa kokoojaväylistä on enemmän liityntäväyliä kuin kokoojaväyliä ja jotkut liityntäväylät taas muistuttavat kokoojaväyliä. Kyselyissä tämä tuli hyvin selvästi esille.

3. LAUKAAN LIIKENNETURVALLISUUSSUUNNITELMAN TAVOITTEET

Laukaan liikenneturvallisuussuunnitelmalle asetettiin onnettomuuksien vähentämistavoite. Laukaan liikenneturvallisuussuunnitelman parantamistoimilla on saatava vähennettyä 13 henkilövahinko-onnettomuutta/vuosi. Tavoitteet ovat yhtenevät Liikenne- ja viestintäministeriön liikenneturvallisuussuunnitelman vuosille 2001-2005 kanssa.

Lisäksi suunnitelmalle asetettiin seuraavat tavoitteet:

1. On saatava myönteisempi asenne liikenteeseen.
2. On saatava liikenneturvallisuustyöhön suhtautuminen myönteisemmäksi
3. Kunnan hallintokuntien liikenneturvallisuustyö on saatava tehokkaammaksi ja seurantatyö suunnitelmalliseksi.
4. Kuntalaiset on saatava mukaan liikenneturvallisuustyöhön ja tekemään omakohtaiset päätökset turvallisemmasta liikkumisesta
5. Kaavoitukseen on liitettävä liikenneturvallisuustarkastelut
6. Katu- ja tiesuunnitteluun on liitettävä liikenneturvallisuustarkastelut
7. Tiedottaminen on saatava tehokkaammaksi
8. Taajamiin on saatava nopeusrajoitusjärjestelmä, joka takaa liikenneturvallisuuden
9. Nopeusrajoituksia on tuettava rakenteellisin toimenpitein
10. Jokaiseen taajamaan on laadittava liikenteenohjaussuunnitelmat
11. Valtateiden 4 ja 9 liikenneturvallisuutta on saatava parannettua
12. Maanteiden 637 ja 640 liikenneturvallisuutta on saatava parannettua
13. Taajamiin ja niiden lähialueille on saatava jatkuva kevyen liikenteen väylästä
14. Näkemäalueiden kunnossapitoa on saatava tehostettua
15. Liikennealueiden kunnossapitoa on saatava tehostettua

4. LAUKAAN LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN ORGANISOINTI

Toimiva ja tuloksellinen liikenneturvallisuustyö edellyttää selkeää liikenneturvallisuustyön organisointia ja vastuun jakamista tälle organisaatioille. Laukaan liikenneturvallisuustyö organisoidaan ns. tiimimallin mukaan.

Laukaan kunnan liikenneturvallisuustyöstä vastaa kunnan liikenneturvallisuusryhmä ja käytännön liikenneturvallisuustyöstä vastaavat osastojen liikenneturvallisuustiimit. Kunnanhallitus nimeää kunnan liikenneturvallisuusryhmän jäsenet ja puheenjohtajan. Liikenneturvallisuusryhmään tulisi nimetä osastojen johtavat viranhaltijat ja kunnanhallituksen puheenjohtaja. Lautakunnat nimeävät osastojen liikenneturvallisuustiimit ja tiimien puheenjohtajat. Osastojen tiimeihin tulisi nimetä tulosityksikköjen päälliköt ja luottamushenkilöjäseneksi lautakunnan puheenjohtaja.

Laukaan liikenneturvallisuusryhmän ja osastojen liikenneturvallisuustiimien tehtävät on määriteltävä. Edelleen puheenjohtajien ja jäsenten tehtävät on määriteltävä.

Laukaan kunnan liikenneturvallisuustyön organisaatiot

Laukaan kunnan liikenneturvallisuusryhmä

- vastaa kunnan liikenneturvallisuustyöstä ja sen seurannasta

Sosiaali- ja terveysosaston liikenneturvallisuustiimi

- vastaa oman osastonsa liikenneturvallisuustyöstä

Sivistysosaston liikenneturvallisuustiimi

- vastaa oman osastonsa liikenneturvallisuustyöstä

Ympäristöosaston liikenneturvallisuustiimi tiimi

- vastaa oman osastonsa liikenneturvallisuustyöstä

Yhteistyötahot

- Poliisi, Liikenneturva, tiepiiri, järjestöt, ym. liikenneturvallisuustyön tahot**
- tukevat kunnan liikenneturvallisuustyötä

Sosiaali- ja terveysosaston henkilökunta

- koko osaston henkilökunta tekee liikenneturvallisuustyötä osastonsa liikenneturvallisuussuunnitelman

Sivistysosaston henkilökunta

- koko osaston henkilökunta tekee liikenneturvallisuustyötä osastonsa liikenneturvallisuussuunnitelman suunnitelman mukaan

Ympäristöosaston henkilökunta

- koko osaston henkilökunta tekee liikenneturvallisuustyötä osastonsa liikenneturvallisuussuunnitelman suunnitelman mukaan

Yhteistyötahot

- yhteistyötahot osallistuvat kunnan osastojen liikenneturvallisuustyöhön liikenneturvallisuussuunnitelmassa sovitulla tavalla

Laukaan kunnan liikenneturvallisuusryhmä

Puheenjohtaja	
Ympäristöosaston johtava viranhaltija	Keski-Suomen tiepiirin edustaja(t), Tiemestari (liikenneturvallisuusinsinööri)
Sivistysosaston johtava viranhaltija	Jyväskylän kihlakunnan poliisilaitoksen päälystöön kuuluva edustaja
Sosiaali- ja terveystalon johtava viranhaltija	Liikenneturvan edustaja

Laukaan kunnan osastojen liikenneturvallisuustiimit

Puheenjohtaja	
Tulosityksikön päällikkö	Tulosityksikön päällikkö
Tulosityksikön päällikkö	Tulosityksikön päällikkö
Tulosityksikön päällikkö	Poliisin kenttätöön edustaja

Kunnan liikenneturvallisuusryhmän tehtävät:

- vastaa ja ylläpitää liikenneturvallisuustyöstä kunnassa
- koordinoi eri hallintokuntien ja kunnan alueella toimivien liikenneturvallisuustyön päävastuutahojen liikenneturvallisuustyötä
- ideoi ja organisoii yhteishankkeet
- vastaa liikenneturvallisuussuunnitelman toteuttamisesta, seurannasta ja sen vaikutuksista liikenneturvallisuuteen
- vastaa, että maankäyttösuunnitelmissa ja uusissa hankkeissa liikenneturvallisuusnäkökohdat on selvitetty
- kannustaa ja palkitsee vuoden liikenneturvallisuushankkeen ja/tai - työn

Kunnan liikenneturvallisuusryhmän puheenjohtajan tehtävät:

- kutsuu liikenneturvallisuusryhmän koolle
- toimii liikenneturvallisuusryhmän jäsenten tukihenkilönä
- välittää saamansa tietoa ja aineistoa liikenneturvallisuusryhmän jäsenille
- vastaa liikenneturvallisuustyön raportoinnista kunnan ja osastojen johdolle sekä läänin/maakuntaryhmälle
- tiedottaa kunnan liikenneturvallisuusryhmän toiminnasta

Kunnan liikenneturvallisuusryhmän jäsenten/ kunnan osastojen liikenneturvallisuustiimin puheenjohtajien tehtävät:

- osallistuvat kunnan liikenneturvallisuusryhmän kokouksiin
- kutsuvat oman osastonsa liikenneturvallisuustiimin koolle
- toimivat oman osastonsa liikenneturvallisuustyön tukihenkilönä
- raportoivat lautakunnalle ja kunnan liikenneturvallisuusryhmän puheenjohtajalle osastonsa liikenneturvallisuustyöstä
- tiedottavat osastonsa liikenneturvallisuustyöstä

Osaston liikenneturvallisuustiimin tehtävät:

- vastaa oman osastonsa käytännön liikenneturvallisuustyöstä
- vastaa oman osaston liikenneturvallisuussuunnitelman toteuttamisesta
- saattaa liikenneturvallisuustyön osastonsa toimintasuunnitelmaan
- päivittää/ pitää ajan tasalla osastonsa liikenneturvallisuussuunnitelmaa
- kannustaa ja palkitsee osastonsa vuoden liikenneturvallisuustyön/ liikenneturvallisuustyöntekijän

Kunnan osastojen liikenneturvallisuustiimin jäsenten tehtävät:

- osallistuvat oman osaston liikenneturvallisuustiimin kokouksiin
- vastaa oman tulosityksikkönsä/tulospäirin liikenneturvallisuustyöstä
- toimii oman tulosityksikkönsä/tulospäirin suoritusportaan tukihenkilönä
- vastaa suoritusportaan liikenneturvallisuustyön opastuksesta ja koulutuksesta

5. LAUKAAN KUNNAN OSASTOJEN LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN KEHITTÄMINEN

5.1 Laukaan liikenneturvallisuustyön painopistealueet

5.1.1 Laukaan kunnan liikenneturvallisuusryhmän liikenneturvallisuustyön painopistealueet

Laukaan kunnan liikenneturvallisuusryhmän ensimmäisen vuoden liikenneturvallisuustyön tärkeimmät toimet ovat kunnan kokonaisvaltaisen liikenneturvallisuustyön käynnistäminen tässä suunnitelmassa suunnitellulla tavalla ja käytännön toimista oikeat tilannenopeudet. Nopeuksien alentaminen liikenneturvalliselle tasolle edellyttää tavoitteellista liikenneturvallisuustyötä, johon kaikki Laukaan liikenneturvallisuustyön tahot saadaan aidosti sitoutumaan. Tämänhetkiset ongelmat on tunnustettava ja niihin on puututtava jämäkästi.

Auto kulkee sitä nopeutta, jota kuljettaja sillä ajaa. Oikea tilannenopeus vaatii jokaiselta autolla ajavalta omakohtaisen päätöksen ajaa oikeaa tilannenopeutta. Tämän päätöksenteon jälkeen on jokaisen autoilijan aloitettava harjoitella päätöksensä viemistä päivittäiseksi rutiiniksi. Kun jalka on tottunut oikeaan asentoon kaasupolkimella, käy oikealla tilannenopeudella ajo luonnostaan.

Laukaan kunnan liikenneturvallisuustiimit järjestävät ensimmäisen vuoden aikana joka taajamassa ja mahdollisesti haja-asutusalueiden kouluilla tapahtumia, joissa näytetään, miten auto eri nopeuksilta pysähtyy.

Taulukko 5.1.1-1 Oikeat tilannenopeudet

Poliisi <ul style="list-style-type: none"> - liikenteen valvonnan suunnitelmallinen tehostaminen - valvontatyöstä tiedottaminen - yhteistyö liikkuvan poliisin kanssa - yhteistyö kunnan liikenneturvallisuustiimien kanssa - yhteistyö kuntalaisten kanssa - osallistuminen oikeat tilannenopeudet - tilaisuuksiin 	Ympäristötoimi <ul style="list-style-type: none"> - liikenneturvallisuussuunnitelman nopeusrajoitusten ja niitä tukevien rakenteellisten tukitoimien toteuttaminen - tehostettu tiedottaminen em. toimien toteutuksen yhteydessä - oikeat tilannenopeudet yleisö tilaisuuksiin osallistuminen - 30-40 km/h mitoitusnopeus uusien katujen suunnitteluun - koko henkilökunta tekee sopimuksen ajaa oikeaa tilannenopeutta ja olla esimerkkinä muille niin työssä kuin vapaa-aikanakin 	Keski-Suomen tiepiiri <ul style="list-style-type: none"> - liikenneturvallisuussuunnitelman nopeusrajoitusten ja niitä tukevien rakenteellisten tukitoimien toteuttaminen - tehostettu tiedottaminen em. toimien toteutuksen yhteydessä - oikeat tilannenopeudet yleisö tilaisuuksiin osallistuminen - yhteistyö poliisin kanssa nopeusrajoitusten valvonnan tehostamisesta uusien nopeusrajoitusten asettamisen yhteydessä - koko tiepiirin henkilökunta tekee sopimuksen ajaa oikeaa tilannenopeutta ja olla esimerkkinä muille niin työssä kuin vapaa-aikanakin
Sivistystoimi <ul style="list-style-type: none"> - oikeat tilannenopeudet yleisö tilaisuuksiin osallistuminen - oikeat tilannenopeudet aiheeksi vanhempainiltoihin vanhemmat ja sivistystoimen henkilökunta tekevät sopimuksen oikeiden tilannenopeuksien käyttämiseksi - koululaiskuljettajat sitoutetaan käyttämään oikeaa tilannenopeutta 	Laukaa- Konnevesi lehti <ul style="list-style-type: none"> - tiedotus oikeista tilannenopeuksista - oikeita tilannenopeuksia tukevat linjat lehtiartikkeleissa 	
Liikenneturva <ul style="list-style-type: none"> - koulutustilaisuuksien järjestäminen hallintokuntien työntekijöille - tiedotus- ja koulutusmateriaalia nopeuksien vaikutuksesta liikenneturvallisuuteen 	Ammattiautoilijoiden järjestöt <ul style="list-style-type: none"> - tiedottavat ja korostavat oikeaa tilannenopeutta sekä työsuojeluasiana että liikenneturvallisuusasiana jäsenilleen - oikeat tilannenopeudet - kampanjaan osallistuminen 	Sosiaali- ja terveystoimi <ul style="list-style-type: none"> - oikeat tilannenopeudet kampanjaan osallistuminen - neuvolassa kerrotaan oikean tilannenopeuden tärkeistä - koko henkilökunta tekee sopimuksen ajaa oikeaa tilannenopeutta ja olla esimerkkinä muille niin työssä kuin vapaa-aikanakin
	Kunnan ostopalveluissa olevat autoilijat <ul style="list-style-type: none"> - sitoutuvat käyttämään oikeaa tilannenopeutta kunnalle suorittamissaan kuljetuspalveluissa 	Kuntalaiset <ul style="list-style-type: none"> - hankkivat tietoa ja motivoivat oikeaan tilannenopeuteen - tekevät omakohtaisen päätöksen ajaa oikea tilannenopeutta - ilmoittavat poliisille nopeuksiin liittyvistä liikennerikkomuksista välittömästi
Kylätoimikunnat <ul style="list-style-type: none"> - järjestävät oikeat tilannenopeudet yleisötilaisuuden omalle kylälleen - tekevät sopimuksen kyläläisten kanssa ajaa oikeaa tilannenopeutta sekä omalla kylällä että muualla 	Suurimmat työpaikat <ul style="list-style-type: none"> - oikeat tilannenopeudet työmatkaliikenteessä - oikeat tilannenopeudet tavaraaliikenteessä 	

5.1.2 Kunnan osastojen liikenneturvallisuuksiimien liikenneturvallisuuksiön painopistealueet

Kaikki osastojen tiimit ottivat ensimmäisen vuoden liikenneturvallisuuksiön pääpainoalueeksi pyöräilykypärän käytön lisäämisen. Sivistystiimin toiseksi pääpainoalueeksi otettiin sopimusten teko yhteisistä pelisäännöistä koulun pihalla ja pihan välittömässä läheisyydessä turvallisesti liikkumisesta. Sopimusosapuolia tulevat olemaan kaikki oppilaat, oppilaiden huoltajat, koululaiskuljetusten suorittajat, koko koulun henkilökunta, koulun pihan huolto- liikenteen harjoittajat sekä kaikki koulun alueella liikkuvat. Sopimukset tulisi tehdä kirjallisina ja niin, että kaikki niitä myös noudattavat. Sopimusten teko otettaisiin osaksi Yhdessä elämään - projektia.

Henkilöstön motivointi, opastus ja koulutus liikenneturvallisuuksiöön on kaikkien tiimien kolmen ensimmäisen vuoden pääpainoaluetta.

Vapaa-ajantoimen nykyisillä resursseilla pystytään olemassa olevat liikenneturvallisuuksiutta edistävät toimenpiteet säilyttämään. Sisältöjä tulee tehostaa ja tarkentaa. Yhteistyötä tehostetaan alan järjestöjen ja eri viranomaisten sekä koulujen kanssa. Liikennepuistolalle luodaan toimintasäännöt sisältäen opetuksen ja liikennekasvatuksen. Puiston työntekijöitä koulutetaan. Tiedotetaan toimintasäännöistä kuntalaisille. Merkitään turvalliset teiden ylityskohdat liikuntareiteillä ja hiihtoladuilla. Järjestetään koululaisten liikennekilpailu. Sisällytetään lasten ja nuorten kesätoimintaan liikennevalistusta.

Laukaan koulujen liikenneturvallisuustyön kehittämisestä ja yhteistyömahdollisuuksista eri tahojen kanssa

Koulu:

- liikennekasvatus kuuluu kaikkien luokkien opetukseen kuntaan laaditun liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisesti
- selkeät ohjeet turvallisesta liikkumisesta oppituntien/ kouluaikana aikana
- selkeät ohjeet koulun pihalla ja lähialueilla liikkumisesta oppilaille, koulun henkilökunnalle, huoltoliikenteelle, kunnan järjestämille koululaiskuljetuksille sekä kouluun oppilaita kuljettaville vanhemmille
- koulun pihalla ja lähialueella tapahtuneiden liikenneonnettomuuksien ja vaaratilanteiden kirjaaminen, tiedottaminen ja keskustelu luokissa oppilaiden kanssa sekä tiedottaminen koteihin

Sivistystoimi:

- liikenneturvallisuusasiat koululaiskuljetusten suorittajia valittaessa
- järjestää liikenneturvallisuuskoulutusta koululaiskuljetusten suorittajille
- liikenneraittiuskasvatus
- kirjastosta liikenneturvallisuusmateriaalin keskus

Oppilaiden huoltajat:

- vastaavat ja huolehtivat lasten liikennekasvatuksesta
- ovat itse esimerkkinä turvallisesta liikkumisesta
- hankkivat itselle ja lapsilleen turvavarusteita, opastavat ja valvovat niiden käyttöä
- ovat valmiita tekemään yhteisiä sopimuksia liikenneturvallisuusasioista
- ovat valmiita tekemään sopimuksia, joilla koululaiskuljetusten liikenneturvallisuutta voidaan parantaa

Sosiaali- ja terveystoimi:

- kouluterveyden hoitajan neuvonta liikennetapaturmien ennaltaehkäisemiseksi
- pyöräilykypärän ja muiden turvavarusteiden käytön edistäminen
- tapaturmien yhteydessä keskustelu ja opastus turvallisempaan toimintaan
- liikenneraittiuskasvatus

Johtokunnat ja vanhempain yhdistykset:

- Koulun liikenneturvallisuustapahtumien suunnitteluun ja toteuttamiseen osallistuminen
- liikenneturvallisuutta edistävien koulun ja vanhempien välisten yhteisten sopimusten edistäminen

Ympäristötoimi:

- koulun pihan ja lähialueiden liikenteen ohjauksen parantaminen
- koulun pihan ja lähiympäristön parantamisen suunnittelu ja toteuttaminen
- koulun pihojen ja lähialueiden kunnossapidon tehostaminen
-

Koululaiskuljetusten suorittajat:

- liikenneturvallisuusnäkökohtien huomiointi koululaiskuljetuksissa
- liikennesääntöjen noudattaminen ja oma esimerkki liikenteessä
- liikenneturvallisuuskoulutukseen osallistuminen
- koululaiskuljetusten myöhästymisistä ja muista häiriöistä ilmoitus koululle

Järjestöt ja yhdistykset:

- liikenneturvallisuuskampanjat
- koulun liikenneturvallisuustapahtumiin osallistuminen

Vapaa-aikatoimi:

- Liikennekilpailut koululaisille
- Liikenneraittiuskasvatus
- Liikennekasvatusta koululaisille liikennepuistossa

Poliisi:

- Suunnitelmallinen liikennekasvatustyö koulussa
- koulun järjestämiin liikenneturvallisuustapahtumiin osallistuminen

Kulkuneuvojen ja turvavarusteiden myyjät:

- tutustuvat myymiinsä tuotteisiin niin hyvin, että osaavat itse käyttää niitä ja opastaa asiakasta niiden käytössä.
- koulun liikenneturvallisuustapahtumiin osallistuminen
- tarjouskampanjat liikenneturvallisuustuotteista

5.1.3 Yhteistyön kehittäminen osastojen liikenneturvallisuustyössä

Liikenne ja liikenneturvallisuus ovat yhteispeliä. Samoin liikenneturvallisuustyön tekeminen. Hyvä yhteistyö osastojen, liikenneväylien ylläpitäjien ja Laukaassa liikenneturvallisuustyötä tekevien tahojen välillä ylläpitää liikenneturvallisuustyötä ja edistää tavoitteellista ja tuloksellista liikenneturvallisuustyötä. Laukaan liikenneturvallisuustyöhön mahdollisia yhteistyötahoja ovat mm.

Ammattiautoilija järjestöt
Taksiautoilija yhdistys
Mannerheimin lastensuojeluliitto
Liikenneturva
Kuulonhuoltoliitto
Näkövammaliitto
Invalidiliitto
Seurakunta
Huoltoyhtiöt
Kylätoimikunnat
Vanhempainyhdistykset
Suomen punainen risti
Autoliiton paikallisyhdistys
Vammaisneuvosto
Peurunka
Urheiluautoilijat
Moottorimiehet
Ajoharjoittelurata

6. KESKEISIMMÄT LIIKENNEYMPÄRISTÖN PARANTAMISTOIMET

6.1 Nopeusrajoitukset ja niiden tukitoimet asemakaava-alueilla

Laukaan taajamien liikenneturvallisuutta voidaan parantaa tehokkaimmin pudottamalla taajamien kokoojakatujen nopeusrajoitus 40 km/h:iin ja rakentamalla rakenteelliset hidasteet 40 km/h mitoitusnopeudella. Leveät suojatien keskisaarekkeet, korotetut liittymät ja suojatiet sekä mutka kadussa ovat toimivia ratkaisuja Laukaassa. Erilaisia ratkaisuja hidasteista löytyy juuri valmistuneesta LYYLI- raporttisarjaan kuuluvista julkaisuista Liikenteen rauhoittaminen.

6.2 Nelostien (vt4) liikenneturvallisuuden parantaminen

Nelostien liikenneturvallisuutta esitetään parannettavaksi ohituskieltomerkeillä Vehniän kylätien pohjoisemmassa liittymässä. Alikulkukäytävien rakentaminen Vehniän kylätien molempiin liittymiin sekä yksityistiejärjestelyt alikulkujen molemmiin puolin yksityistie- ja maatalousliittymien poistamiseksi ovat kiireellisiä parantamistoimia. Paikallisen lyhytmatkaisen liikenteen risteämistä ei saada turvallisesti tasoliittymäratkaisulla näin vilkkaasti liikennöidyllä valtatiellä.

Hirvionnettomuudet ovat yksi Nelostien liikenneturvallisuusongelma. Hirviaidan rakentaminen yhdessä ohituskaistan ja yksityisliittymäjärjestelyjen kanssa vähentää hirvi-, risteämis- ja ohitusonnettomuuksien määrää. Hirviaitojen päät tulisi varustaa ilmaisimin, jotka ilmoittavat autoilijoille vilkkuvien varoitusopastein, milloin hirviä on aidan päässä.

6.3 Kuopiontien (vt9) liikenneturvallisuuden parantaminen

Kuopiontien liikenneturvallisuuden parantaminen Lievestuoreen kohdalla edellyttäisi kolmen eritasoliittymän rakentamista. Näihin liittymiin pitäisi pystyä ohjaamaan Lievestuoreen taajaman liikenteen lisäksi kaikki taajaman lähellä olevan haja-asutusalueen liikenne. Hankkeesta muodostuisi noin 50- 100 miljoonan markan hanke, jonka toteuttaminen vaatisi valtakunnallisen tiestön kehittämisrahoitusta. Laukaan kunnan ja Keski-Suomen tiepiirin tulisi yhdessä edistää hankkeen pääsyä valtakunnallisten hankkeiden ohjelmaan.

Kaikkien valtatie nelihaaraliittymien liikenneturvallisuutta voidaan parantaa ensimmäisessä vaiheessa porrastamalla neliliittymä kahdeksi kolmihaaraliittymäksi. Kevyen liikenteen turvallisuuden parantamiseksi Ruuhimäentien kevyen liikenteen alikulkukäytävältä on saatava kevytliikenne ohjattua Kelkkamäentien kautta Lievestuoreelle. Sen vuoksi kevyenliikenteen väylän rakentaminen koko Kelkkamäentielle yhtenä hankkeena on merkittävä valtatie liikenneturvallisuuttakin ajatellen.

6.4 Jyväskylätien (mt 637) liikenneturvallisuuden parantaminen

Jyväskylätien liikenneturvallisuutta voitaisiin parantaa 80 km/h nopeusrajoituksella koko tieosuudella. Kevyen liikenteen väylän rakentamisen vuoksi nopeusrajoituksen pudottamiseen ei työryhmässä lähdetty. Liikennemäärät, levoton liikennevirta ja suuri liittymätiheys tulevat pitämään liikenneonnettomuusriskin korkealla 100 km/h nopeusrajoituksen osalla. Vaajakoskentien ja Eerolantien nelihaara liittymän kohdalla nopeusrajoituksen pudottaminen 60 km/h:iin parantaa liikenneturvallisuutta. Jos nopeudet eivät ala asettua 60 km/h tasoon, on kameravalvonta tehokas nopeuksien pudottaja.

Rakentamistoimista yhtenäinen jatkuva valaistus kevyen liikenteen väylä Vaajakoskelta Jyväskylään parantaisi kevyen liikenteen turvallisuuden tavoitetasolle.

6.5 Vihtavuorentien ja Saviontien (mt 640) liikenneturvallisuuden parantaminen

Vihtavuoresta Vihtasiltaan on selvä kevyen liikenteen väylän tarve. 40km/h nopeusrajoitus heräteraidoin Vuonteen sillan kohdalle ja 50 km/h nopeusrajoitus sen molemmiin puolin kylän kohdalla ovat nopeasti toteutettavissa olevia liikenneturvallisuustoimia. Kevyen liikenteen väylä ja tievalaistuksen rakentaminen ovat kevyen liikenteen turvallisuutta merkittävästi parantavia toimia.

6.6 Seutu- ja yhdysteiden kevyen liikenteen turvallisuuden parantamistoimet

Laukaan neljän taajaman lähialueilla on nauhamaista asutusta ja muuta kevyttä liikennettä tuottavaa toimintaa. Kevyen liikenteen väylä on ainoa tien-suuntaisen kevyen liikenteen turvallisuuden parantamiskeino. Kevyen liikenteen väylä kannattaa aina sijoittaa sille puolelle tietä, jolla suurin osa käyttäjistä on, sillä tien ylittäminen on aina riski, jota väylän rakentaminen ei poista.

Kelkkamäentie, jota hätäisimmät autoilijat käyttävät oikotienä välttääkseen Mikkeliintien liittymässä odottamisen, on kiireellisin alemman tieverkon kevyen liikenteen väylähanke. Suolahdentie välillä Vehniäntie- Kuusaa on seuraavaksi kiireellisin. Kantolantien kevyen liikenteen väylää puoltaa sekä verkollinen tarve että Kantolantien huono geometria. Autoliikenteen nopeudet varsinkin kesäkeleillä eivät pysy kevyen liikenteen turvallisuutta ajatellen riittävän alhaisina.

6.7 Taajamien kokoojakatujen nopeusrajoitusten tukitoimet

Laukaan taajamien kokoojakatujen nopeusrajoitus lasketaan 40 km:iin. Käytännössä kokoojakatujen nopeudet eivät laske tavoitetasolle ilman rakenteellisia hidastimia. Korotetut suojatiet ja korotetut liittymät on toimivin ratkaisu. Parannustoimet on suunniteltava 40 km/h nopeustasolle ja rakennettava suunnitelmien mukaan.

Muutamilla pitkillä ja väljemmillä kaduilla (Tiituspohjantie, Jokiniementie jaa Yläniementie) ajonopeuksia on mahdollista hillitä joko minikiertoliittymillä tai niin leveillä saarekkeilla, että katuun saadaan reilu hidastemutka. Kirkonkylän Keskustiellä ajorataa voidaan kaventaa joko koko kadun matkalla tai vain liittymissä. Jos katua kavennetaan koko katuosuudella, saadaan kevyelle liikenteelle erotetut väylät. Jos liittymät kavennetaan, saadaan pysäköinti taskuihin. Keskuskadulla liittymät kannattaa rakentaa korotettuina.

6.8

Koulujen pihojen liikenneturvallisuuden parantaminen

Kirkonkylän koulukeskuksen liikennejärjestelyjen toiminnan ja liikenneturvallisuuden parantamiseksi kannattaa laatia yleissuunnitelma, jonka laadinnassa ovat mukana myös molempien kiinteistöjen käyttäjien edustajat. Koulukeskukselle on saatava rajattu välituntihiha, jolle ei ole mitään autoliikennettä kouluaikana. Kevyen liikenteen väylä on erotettava rakenteellisesti urheilukentän huoltoväylästä. Polkupyörien säilytyspaikalle on järjestettävä suora yhteys kevyen liikenteen väylästä. Koulun henkilökunnan pysäköintipaikat rakennetaan koulun itäpuolelle, johon kuljetaan Jokiniementien kautta.

Yläasteelle ja lukiolle on rakennettava polkupyörien ja mopojen säilytyspaikat. Polkupyörien säilytyspaikalle on oltava yhteys kevyen liikenteen väylästä. Säilytyspaikka ja kevyen liikenteen väylä on sijoitettava niin, että kirjaston suuntaan Suolahdentien vielä ylittävä kevytliikenne saadaan loppumaan.

Laukaan kaikkien koulujen pihassa on turhaa autoliikennettä. Piat on rajattava ja autoliikenne poistettava pihoilta. Koulujen pihojen suunnitelmien laatimisen yhteydessä sovitaan myös pelisäännöt, joita uudet järjestelyt edellyttävät ja joista tehdään kirjallinen sopimus. Edelleen sovitaan rangaistukset ja muut seuraamukset, joita sopimuksen rikkojalle seuraa. Näin kaikki tahot sitoutuvat toimimaan sovitulla tavalla. Rakennustoimien jälkeen käyttäjät perehdytetään toimimaan sovitulla tavalla ja sopimuksen noudattamista valvotaan.

7. LAUKAAN KOULUTUS-, VALISTUS- JA TIEDOTUSSUUNNITELMAT

Sivistysosaston, sosiaali- ja terveysosaston ja ympäristöosaston liikenneturvallisuustiimit laativat omille osastoilleen koulutus-, valistus- ja tiedotussuunnitelmat.

7.1 Sivistysosaston liikenneturvallisuussuunnitelma

7.1.1 Koulutoimen liikenneturvallisuussuunnitelma

Perusopetuksen vuosiluokalla 7 kerrataan alemmilla luokilla opittuja asioita, sillä oppilaan liikenne-ympäristö on laajentunut. Kaikissa sisällöissä on perustavoitteena myönteisen liikenneasenteen kehittyminen ja vaaratilanteiden ennakoiminen, jotka luovat edellytykset turvalliseen liikkumiseen.

Laukaan kirkonkylän yläasteella on harrastekurssien valinnoissa Liikennekurssi, joka käsittää yhteensä 18 tuntia, niin teoriaa kuin käytäntöäkin. Lisäksi teknisissä käsitöissä on tarjolla Mopo- ja moottoriteknologian kurssi.

Liikennekasvatusta on mukana myös kielten opetuksen yhteydessä. Esim. ruotsin kielessä on kahdeksannella luokalla linja-auto-onnettomuutta käsittelevä aihe, jonka varsinainen teema toki on lääkäriissä käynti. Yhdeksännellä luokalla on mopoa käsittelevä kappale, jonka yhteydessä puhutaan liikenneturvallisuudesta ja -säännöistä.

Perusopetuksen liikenneturvallisuussuunnitelma 2001

ikä	sisältö	keinot	vastuu
6-8	<p>Jalankulkijana ja pyöräilijänä liikenteessä</p> <ul style="list-style-type: none"> - turvallinen koulutie -suojatiet, <p>kevyenliikenteen väylän säännöt</p> <ul style="list-style-type: none"> :liikkuminen jalkakäytävällä ja yhdistetyllä väylällä -jalankulkijan liikennemerkit <p>-koti- ja kouluympäristön liikenteen vaaranpaikat</p> <ul style="list-style-type: none"> -turvalliset leikkipaikat -talvella liikenteessä -pimeässä liikkuminen <p>Matkustajana joukkoliikenteessä</p>	<p>-koulumatkaan tutustuminen ja turvallisen reitin valinta ja kertominen</p> <ul style="list-style-type: none"> -itsenäisen tienlityksen ja koulumatkan kulkemisen harjoittelu -poliisivierailu -liikennepelit -simuloinnit <p>Koulukuljetuksessa tai retkillä</p>	<p>vanhemmat opettajat poliisi</p> <p>Kuljettajat Vanhemmat opettajat</p>
Lk.	Sisältö	keinoja	vastuu
3.-4.	Koulupiha turvalliseksi		
	Lähiympäristön vaaralliset liikennepaikat	Tutustutaan lähiympäristöön	vanhemmat
	Käytän pyöräilykypärää	Kypäräpakko koulussa	opettajat
	Tunnen pyöräilijää ja jalan- kulkijaa koskevat liikenne- merkit ja säännöt	Liikennemerkkien ja sääntöjen kertausta	
	Osaan liikkua turvallisesti pimeällä	Pimeällä näkymisen/näkymättömyyden kokeilua	
	Liikun turvallisesti yleisillä kulkuneuvoilla	Koulukyytien vaaran paikkojen selvittäminen kuljettajien kanssa	
5.-6.	<p>Oman ympäristön liikenneongelma</p> <p>Rattijuoppouden aiheuttamat vaarat</p> <p>Oikea asennoituminen liikenteeseen</p> <p>Käytän pyöräilykypärää</p> <p>Keskeisten jalankulkijan ja pyöräilijän liikennesääntöjen ja liikennemerkkien kertaus</p> <p>Liikun varoen pimeällä ja liukkaalla</p>	<p>Liikennetutkimuksia</p> <p>Tietoiskuja</p> <p>Keskusteluja</p> <p>Kypäräpakko</p> <p>Pyöräkortti</p>	<p>Vanhemmat</p> <p>Opettajat</p> <p>poliisi</p>
	Huolehdin pyöräni kunnosta	Pyörän kunnostusta	

Perusopetuksen liikenneturvallisuussuunnitelma 2001

Lk.	Sisältö	Aine-esimerkkejä	Yhteistyötahot, menetelmä-ehdotuksia
7	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jalankulkijan, rullaluistelijan, potkulautailijan- ja kelkkailijan sekä polkupyöräilijän liikennesäännöt. - liikenneaiheinen ainekirjoitus - liikenneaiheinen piirustustehtävä - liikenneaiheiset laulut 2. Pyöräilykypärän ja heijastimen käyttö. 3. Linja-autossa matkustaminen. 4. Polkupyörän huolto. 5. Pimeällä näkyminen. 6. Riskitilanteet. 	<p>Liikunta</p> <p>Äidinkieli Kuvaamataito Musiikki</p>	<p>Vanhemmat, liikenneturva, poliisi.</p> <p>Vanhempainiltojen yhteydessä käsitellään tiettyä teemaa, esim. tietoisku pyöräilykypärän käytöstä.</p> <p>Teemapäivä: liikenerastirata.</p> <p>Teemapäivä toteutetaan yhteistyötahojen kanssa.</p> <p>Käytännön näyttötilanteet.</p>
8	<ol style="list-style-type: none"> 1. Toimiminen onnettomuuspaikalla. 2. Vesillä liikkuminen. 3. Liikenteen vaikutus ympäristöön: happosade ym. (autokemikaalit) 	<p>Terveyskasvatus Liikunta</p> <p>Kemia</p>	
9	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mopoilijan ja moottorikelkkailijan liikennesäännöt. 2. Liikenne ja ympäristö. 3. Ihminen liikenteessä. 4. Nopeus, hidastuvuus, törmäys: - nopeusmittauksia liikenteessä - auton ja ajoneuvon liike-energia-laskuja, jarrutusmatkojen riippuvuus nopeudesta - vertaillaan nopeusmittarin näyttöä ja matkaa tiellä 5. Liikennealan ammatit 	<p>Liikunta</p> <p>Biologia Uskonto Fysiikka</p> <p>Oppilaanohjaus</p>	
LU-KIO	<ol style="list-style-type: none"> 1. Turvallinen ajonopeus. 2. Ajoneuvon kuormaaminen. 3. Ihmisen havainnointikyky. 4. Liikenneympäristön suunnittelua. 5. Liikenteen vaikutuksia ympäristöön. 6. Liikenneaiheinen ainekirjoitus. 7. Liikenteen kehittyminen ja merkitys suomalaisessa yhteiskunnassa. - sis. myös ajankohtaisia asioita, mm. lakiuudistukset 	<p>Fysiikka</p> <p>Psykologia Maantieto Biologia Kemia Äidinkieli Historia</p>	<p>Lukion kielten kursseissa on liikennettä käsitteleviä teemoja. Pääsääntöisesti liikenneteemat tulevat esiin eri aineiden opitunneilla, mutta hyvä on järjestää teemapäivä: Suunnistusajo, jossa rasteilla yhteistyötahojen suunnittelemlia tehtäviä. Teemapäivä päättyy yhteiseen koontitilaisuuteen.</p>

7.1.2

Vapaa- aikatoimen liikenneturvallisuuksuunnitelma

Vapaa-ajantoimen koulutus-, valistus ja tiedotussuunnitelma 2001

Kohderyh- mä/tavoite	Toimenpide	Vastuu	Ajoitus
Lapset/nuoret - Liikennesään- nöt - päihteet	Teemaillat nuorisotaloilla	Vatti, poliisi, Liikenne- Turva, järjestöt	Vuosittain
Lapset - liikennesäännöt	Peuhaparkki liikenne- puistossa	Vatti	Kesä-elokuu
Lapset/nuoret - turvallisuus	Vesiturvallisuus, jalan ja pyörällä leireillä leiriläi- sille ja ohjaajille	Vatti, poliisi	Vuosittain
Koululaiset - Liikennesään- nöt, turvallisuus	Liikennekilpailut	Vatti, poliisi, koulut	Keväällä
Lapset/ nuoret/ ai- kuiset - turvallisuus	Liikuntareitit ja hiihtoladut maanteiden ylitykset, va- roitustaulut, opasteet, kartat	Vatti	Vuosit- tain/tarvittae ssa
Aikuiset	Ikäautoilijoiden kunto- kurssi	Kansalais- opisto, järjestöt	Joka toinen vuosi
Lapset/perheet	Sararanta Puskii -tapahtuma	Vatti, järjestöt, poliisi, Liikenneturva	Vuosittain

7.2 Sosiaali- ja terveystieteiden liikenneturvallisuussuunnitelma

7.2.1 Terveystoimi/neuvolat

Tavoite: Lapsi ja perhe turvallisesti autossa ja liikenteessä

1. Kohderyhmä/tavoite

Odottavat äidit ja perheet, alle kouluikäiset lapset

- turvalaitteiden käytön opastaminen
- hyvien liikennetapojen omaksuminen
- koulumatkan turvallisuus
- paikallisten liikenne-epäkohtien huomioiminen ja eteenpäin tiedottaminen

2. Toimenpiteet

- henkilökohtainen ohjaus
- turvavälineiden lainaustoiminta
- opastus pimeällä näkymiseen (heijastimet ym.)
- pyörän turvaistuihin ja kypärän käytön ohjaus
- vanhempien vastuu ja esimerkki
- liikenteen vaarapaikoista ja turvallisesta koulumatkasta keskustelu
- ajankohtaiset esitteet
- vanhempainryhmät

3. Vastuu

- äitiys- ja lastenneuvoloiden terveydenhoitajat, vanhemmat
- yhteistyö eri viranomaisten ja liikenneturvan kanssa

4. Ajoitus

- perhevalmennus
- kotikäynnit
- asiakaskontaktit
- äiti- ja lapsiryhmät
- kouluunlähtötarkastus
- esitteiden jako neuvolakäynneillä
- ohjaus on jatkuvaa ja tapauskohtaista

7.2.2 Päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa olevat alle kouluikäiset lapset.

1.Tavoite: Liikennesääntöjen oppiminen, muun liikenteen seuraaminen, suojatien käyttö

Toimenpide: Liikenteessä kulkeminen, Retkien suunnittelu siten, että reitin varrelle osuu opetuskohteita liikenteessä liikkumiseen.

Leikki- ja paperimateriaalin avulla liikennesääntöjen läpikäynti.

Opetussuunnitelmiin liikennevalistuksen sisällyttäminen ja opetussuunnitelman läpikäynti vanhempien kanssa.

Vastuu: Vanhemmat, Päivähoidon henkilöstö

Ajoitus: Liikenneasioiden opiskelu päivähoidossa aloitetaan heti toiminta kauden alussa elokuussa ja edetään tutummasta tuntemattomaan pitkin vuotta ja vuoden aikojen mukaan

2. Tavoite: Liikennevalot tutuksi

Toimenpide: Liikennemerkkien opettelu pelein, leikein ja lauluin sekä loruin.

Vastuu: Vanhemmat, Päivähoidon henkilöstö

Ajoitus: Päivähoitoyksikön opetussuunnitelmassa yksikön suunnitelmaan sopivana ajankohtana

3.Tavoite: Liikennemerkkien läpikäynti niiltä osin kun ne vaikuttavat päivähoitolasten päivittäiseen liikkumiseen

Toimenpide: Liikennemerkkien opettelu pelein, leikein ja lelujen välityksellä.

Vastuu: Vanhemmat, Päivähoidon väki

Ajoitus: Päivähoitoyksikön opetussuunnitelmassa yksikön suunnitelmaan sopivana ajankohtana.

4.Tavoite: Aikuisen asiallisen asenteen välittäminen lapsille

Toimenpide: Henkilöstö toimii malliesimerkkinä seuraavissa asioissa: Yleinen suvaitsevainen, harkitseva, varovainen ja asiallinen suhtautuminen liikenteeseen ja muihin liikenteessä liikkujiin. Turvavyön käyttö. Turvaistui- met, tynnyt. Lapsen sijoittaminen autoon säännösten mukaisesti turvalli- suustekijät huomioiden. Pyöräilykypärän käyttö. Poliisin vierailu päivähoito- yksikköön ja vanhempainillat asiantuntija vierain. Tilaisuuksissa jaetaan kirjalliset esitteet.

Materiaalin käyttö esim. eri yksiköihin lainattavissa oleva liikennepaketti

Vastuu: Aikuiset liikenteessä liikkujat, Poliisit Liikenneturva

Ajoitus: Vanhempainillat ja keskustelut pitkin vuotta

Käytännön tilanteet jokapäiväisessä arkipäivän toiminnassa

5.Tavoite: Heijastimen käytön sisäistäminen

Toimenpide: Heijastimien jako, pimeässä kokeileminen.

Henkilöstön ja vanhempien malliesimerkki.

Vastuu: Päivähoidon henkilöstö ja lasten vanhemmat.

Ajoitus: Syksyllä iltojen pimetessä kun heijastimen toimivuutta voidaan havainnollistaa.

6.Tavoite: Kouluun lähtijöille kertausta liikenteessä liikkumisesta.

Toimenpide: Koulumatkan kertaaminen, tietojen kertaaminen

Vastuu: Vanhemmat, Päivähoidon väki

Ajoitus: Keväällä , kesällä ennen koulun alkua

7.Tavoite: Liikenneturvallisuussuunnitelmien huomioiminen yksikkökohtaisia opetussuunnitelmia laadittaessa ja käytännön järjestelyjä mietittäessä.

Toimenpide: Päiväkotien johtajat ja henkilöstö huomioivat liikenneturvallisuussuunnitelmat ja päivittävät tietonsa vuosittain

Vastuu: Yksiköiden henkilökunta

Ajoitus: Vuosittain

8.Tavoite: Liikenneturvallisuussuunnitteluun osallistuminen

Toimenpide: Päiväkotien pihojen ja lähialueiden parantamistoimien suunnitteluun osallistuminen. Muuttuneista liikennejärjestelyistä tiedottaminen, uudessa liikenneympäristössä opastus

Vastuu: Päivähoidon henkilökunta, Vanhemmat

Ajoitus:

Tarvittaessa

7.2.3 Laukaan terveystakeskuskeskus fysioterapiaosaston liikenneturvallisuus suunnitelma

KOHDERYHMÄ:

Asiakkaat vauvasta vaariin, lähinnä vanhukset ja vammaiset sekä muu apuvälineitä tilapäisestikin käyttävä väestö.

TAVOITE:

Helpottaa vanhusten ja vammaisten henkilöiden liikkumista.

Tuoda päättäjille ja suunnittelijoille tietoa vammaisten henkilöiden ongelmista liikenteessä.

Liikkumiseen sopiva, oikea ja turvallinen apuväline sitä tarvitsevalle.

TOIMENPIDE:

Arvioidaan apuvälineiden sopivuus kullekin asiakkaalle. Huolehditaan apuvälineiden kunnosta.

Laaditaan kirjalliset ohjeet asiakkaille erityisesti pitkäaikaiseen käyttöön laittavien apuvälineiden huollosta. Opastetaan apuvälineiden oikea käyttö ja huolto. Kartoitetaan liikuntaesteitä kunnan alueella, kaikkien vammaisten näkökulmasta (vammaisneuvosto).

VASTUU:

Fysioterapeutit, kuntahoitaja, apuvälinehuoltaja, apuvälineen luovuttaja (mikäli joku muu kuin edellä mainittu, esim. talonmies, kotiaavustaja, kotisairaanhoitaja), vammaisneuvosto.

AJOITUS:

Fysioterapiakäynnit, kotikäynnit ja muut asiakaskontaktit. Kirjallinen apuvälineiden huolto-ohje laaditaan vuoden 2001 aikana.

7.3 Ympäristöosaton liikenneturvallisuussuunnitelma

Asia	keinot	vastuu
Yleiskaavan laatiminen/tarkistaminen	<ul style="list-style-type: none"> - liikenneturvallisuustarkastelu - lausuntojen pyytäminen - asiantuntijalausuntojen pyytäminen - yhteistyö asukkaiden kanssa 	Kaavoitus-päällikkö
Asemakaavan laatiminen/tarkistaminen	<ul style="list-style-type: none"> - liikenneturvallisuustarkastelu - lausuntojen pyytäminen - asiantuntijalausuntojen pyytäminen - yhteistyö asukkaiden kanssa 	Kaavoitus-päällikkö
Katujen ja liikenne-alueiden suunnittelu	<ul style="list-style-type: none"> - liikenneturvallisuuskäytökohtien huomioon otto suunniteltaessa - liikenneturvallisuustarkastelu - yhteistyö kuntalaisten ja kohteen käyttäjien kanssa 	Tiemestari
Kunnan kiinteistöjen pihojen liikennejärjestelyjen suunnittelu	<ul style="list-style-type: none"> - liikenneturvallisuuskäytökohtien huomioon otto suunniteltaessa - yhteistyö kiinteistöjen käyttäjien kanssa - suunnitelmien mukainen rakentaminen 	Tiemestari
Katujen ja liikenne-alueiden rakentaminen	<ul style="list-style-type: none"> - työn aikaisten liikenteenohjaussuunnitelmien laatiminen - liikenneturvallisuuskäytökohtien huomioon otto rakentamisen aikana - suunnitelmien mukainen rakentaminen - rakentajan laatu järjestelmässä liikenneturvallisuusasioiden hoitaminen 	Tiemestari
Rakennuslupien myöntäminen ja rakennusvalvonta	<ul style="list-style-type: none"> - liikenneturvallisuusasioiden tarkastus asemapiirroksista - suunnitelmien mukaisen rakentamisen valvonta 	Rakennustarkastaja
Ympäristökatselmuksset/Liikenneturvallisuus katselmuksset	<ul style="list-style-type: none"> - laaditaan lista liikenneturvallisuusasioista, jotka tarkastetaan - näkemäalueiden kunnossapidon tarkastus katselmuksella 	Rakennustarkastaja
Katujen ja liikenne-alueiden kunnossapito	<ul style="list-style-type: none"> - oikea-aikainen kunnossapito - kunnossapitostandardit - liikenneturvallisuuskäytökohtien huomioon otto kunnossapitotöissä - kunnossapitotöitä tekevien koulutus/ motivointi - kunnossapitotöiden valvonnan tehostaminen - tiedottaminen ja yhteiset sopimukset tontinomistajien kanssa siitä, ettei lunta tuoda tonteilta katualueelle 	Tiemestari

Ympäristöosaston liikenneturvallisuus suunnitelma jatkuu

Asia	keinot	vastuu
Korkeat lumipenkat näkemäalueilla	<ul style="list-style-type: none"> - tiedotus- ja motivointityö ongelman ennaltaehkäisemiseksi - näkemäalueiden valvonta - korkeista lumipenkoista asianomaisille ilmoitus - toimet laiminlyönneistä (kunta siirtää ja laittaa laskun) 	Tiemestari Poliisi Kuntalaiset
Yleisten teiden parantaminen	<ul style="list-style-type: none"> - yhteistyö tiepiirin kanssa 	Ympäristötoimen johtaja
Yksityisteiden parantaminen ja kunnossapito	<ul style="list-style-type: none"> - liikenneturvallisuusnäkökohdat sekä perusparantamisen että kunnossapidon avustuksiin - yksityisteiden perusparantamisen ja kunnossapidon opastaminen ja ohjaus - avustusten käytön valvonta liikenneturvallisuuksien osalta 	Tiemestari
Liikenneonnettomuusrekisterin ylläpito	<ul style="list-style-type: none"> - kunnassa pidetään ajan tasalla olevaa liikenneonnettomuusrekisteriä - rekisterin tietojen analysointi vuosittain 	Tekninen toimisto
Tiedottaminen	<ul style="list-style-type: none"> - tehokas tiedottaminen kaikista liikenneturvallisuusasioista - esille tulleista ongelmista tiedottaminen taholle, jotka voivat vaikuttaa ongelmaan - liikennejärjestelyjen muutoksista ja parantamisesta tiedottaminen (miten muuttuneessa ympäristössä liikutaan turvallisesti) 	Ympäristötoimen johtaja
Liikenneturvallisuustapahtumat ja -näytökset	<ul style="list-style-type: none"> - osallistuminen liikenneturvallisuustapahtumiin - näytökset nopeuden vaikutuksesta auton pysäyttämiseen - liikenneonnettomuustilanteiden näytökset 	Palopäällikkö
Rakennus- ja puutavaran käsittely- ja välivarastointi katu- ja tiealueilla	<ul style="list-style-type: none"> - yhteiset neuvottelupäivät vuosittain - välivarastointipaikkojen rakentaminen - valvonta ja laiminlyönneistä ilmoittaminen asianomaisille 	Rakennustarkastaja
Hirvikannan pitäminen –liikenneturvallisella tasolla	<ul style="list-style-type: none"> - yhteiset neuvottelut riistanhoitopiirin kanssa - toimet hirvien kulkureittien muuttamiseksi 	Ympäristötoimen johtaja
Asennekasvatus	<ul style="list-style-type: none"> - ympäristötoimen henkilökunnan oma esimerkki turvallisesta liikkumisesta työaikana ja vapaa-aikana - pelastustoimen osallistuminen näytökset liikenneonnettomuudessa eri lähtötilannetee-moin 	Koko ympäristöosaston henkilökunta

8. LAUKAAN LIIKENNEYMPÄRISTÖN PARANTAMISTOIMIEN TOIMENPIDEOHJELMA

Toteuttamiskelpoisista liikenneympäristön parantamistoimista laadittiin toimenpideohjelma. Toimenpideohjelman toimenpiteet jaettiin kolmeen kiireellisyysluokkaan. Kiireellisyysluokkaan I vuosille 2001-2004 otettiin kiireellisimmistä toimista sellaiset, jotka tienpitäjien tämänhetkisen näkemyksen mukaan on realistista toteuttaa. Toinen kiireellisyysluokka sisältää vuosina 2005-2007 toteutettavat toimet ja kolmas vuosi 2008-2010.

Toimenpideohjelman liikenneturvallisuustoimien toteuttamiskustannukset ovat noin 43 miljoona markkaa. Keski-Suomen tiepiirin osuus niistä on noin 67 % ja Laukaan kunnan ja muiden tahojen osuus 33 %. Yhteistyöhankeissa lopullinen kustannusjako sovitaan aina hankepääätöstä tehtäessä. Liikenteenohjaustoimet, jotka kaikki tulee toteuttaa ensimmäisessä kiireellisyysluokassa ovat noin 700 000 mk.

Taulukko 8.1. Liikenteenohjaustoimet, kiireellisyysluokka I

Koh- teen n:o	Kohde/kohteet Toimenpiteet	Heva- vähe- nemä	Kust. (1000 mk)	He- van hinta
1	Kirkonkylän, Vihtavuoren, Leppäveden ja Lievestuoreen taajamien nopeusrajoitusjärjestelmän parantaminen <ul style="list-style-type: none"> - 40 km/h nopeusrajoitus Kantolantielle, Laukaantielle, Keskustielle, Jokiniementielle, Yläniementielle, Kuusisentielle ja Laajalahdentielle sekä 30 km/h nopeusrajoitus alemmalle katuverkolle kirkonkylässä - 40 km/h nopeusrajoitus Haavistontielle sekä 30 km/h nopeusrajoitus alemmalle katuverkolle Vihtavuoressa - 40 km/h nopeusrajoitus Eerolantielle, Tiituspohjantielle ja Piesleslehdontielle ja 30 km/h nopeusrajoitus alemmalle katuverkolle Leppäveden taajamassa - 40 km/h nopeusrajoitus Liepeentielle välille Kelkkamäentie – Laitisentie sekä Puhakantielle ja 30 km/h aluenepeusrajoitus alemmalle katuverkolle - 40 km/h aluenepeusrajoitusten alkamiskohtien korostaminen liikennemerkeillä molemmin puolin katuja ja ajorataan tehtävillä huomioraidoilla ennen liikennemerkkejä ja 40 km/h maalauksilla liikennemerkin jälkeen - 60 km/h nopeusrajoitus Liepeentielle välillä Kuopiontie – Kelkkamäentie 	0,017 0,036 0,000	80	1,4
2	Kirkonkylän, Vihtavuoren, Leppäveden ja Lievestuoreen taajamien liikenteen ohjauksen parantaminen <ul style="list-style-type: none"> - taajamien liikenteenohjaussuunnitelmien laadinta ja toteuttaminen - kunnan kiinteistöjen pihojen liikennemerkkisuunnitelmien laatiminen ja toteuttaminen - viitoitus suunnitelman laatiminen ja toteuttaminen kevyen liikenteen väylästä 		500	
3	Vt 9, Kuopiontien liittymien liikenteenohjauksen parantaminen <ul style="list-style-type: none"> - Stop- merkkien siirto pysäytysviivan kohdalle Ruuhimäentien liittymässä - Stop- merkkien asettaminen Saviontien ja Metsolahdentien liittymään saareketoistoin - Kameravalvonta Liepeentien ja Mikkelin tien liittymään 	0,016 0,051 0,017	20	0,2
4	Mt 637, Jyväskylätien nopeusrajoituksen tarkistaminen <ul style="list-style-type: none"> - 80 km/h nopeusrajoitus Vaajakoskentien liittymästä Jyväskylän maalaiskunnan rajalle - 60 km/h nopeusrajoitus Eerolantien ja Vaajakoskentien liittymän kohdalle 	0,120 0,025	10	0,1
5	Vt 4, Nelostien liikenteenohjauksen parantaminen <ul style="list-style-type: none"> - Ohituskiellon merkitseminen liikennemerkillä Vehniän kylätien pohjoispään liittymän kohdalla 	0,004	5	1,3

Taulukko 8.-1 jatkuu

Koh- teen n:o	Kohde/kohteet Toimenpiteet	Heva vähe- nemä	Kust. (1000 mk)	He- van hintaa
6	Mt 637, Jyväskylätien liittymien liikenteenohjauksen parantaminen - Stop- merkkien siirto pysäytysviivan kohdalle ja toistot saarekkeisiin Eerolantien ja Vaajakoskentien liittymässä - Stop- merkin asettaminen Pieleleslehdontien liittymään	0,007 0,003	10	1,0
7	Mt 637, Suolahdentien liikenteen ohjauksen tehostaminen - 60 km/h nopeusrajoitusmerkin siirto lähemmäksi Vilppulantien liittymää omaan varteen Kuusaan sillalla	0,001	15	15
8	Mt 637, Suolahdentien ja Äijäläntien liittymän liikenteenohjauksen parantaminen - Stop- merkin siirto pysäytysviivan kohdalle ja toisto saarekkeeseen liittymän puoleiseen liikenteenjakajamerkin varteen	0,010	4	0,4
9	Mt638, Vaajakoskentien liikenteenohjauksen parantaminen - 50 km/h nopeusrajoitus Jyväskyläntieltä Seppäläntielle - pyöräilijöitä –merkki varoittamaan kevyen liikenteen väylän päättymisestä - sivutien risteys-merkit Noisniementien liittymään	0,003 0,001	4 2	1,3
10	Mt 637, Äijäläntien liikenteen ohjauksen parantaminen - ohituskielto Mansikkamäenraitin liittymän kohdalle liikenne-merkein - 60 km/h nopeusrajoitusmerkin siirto Kuusaa- paikannimiviitan kohdalle - 50 km/h nopeusrajoitus Äijälän kylän kohdalle - pyöräilijöitä –merkki Äijälän kevyen liikenteen väylän päättymiskohdan eteläpuolelle	0,001 0,001 0,006	10	1,3
11	Mt 6043, Liepeentien nopeusrajoituksen tarkistaminen - 70 km/h nopeusrajoitus välille taajama – Saarilammintie	0,006	4	0,2
12	Pt 16731, Saarilammintien nopeusrajoituksen tarkistaminen - 50 km/h nopeusrajoitus Mäkelän taloryhmän kohdalle	0,001	4	4
13	Mt 640, Saviointien liikenteenohjauksen parantaminen - 40 km/h nopeusrajoitus heräteraidoin Vuonteen sillalle ja 50 km/h nopeusrajoituksen asettaminen Vuonteen kylän kohdalla - lapsia- merkit Vuonteen kohdalle - 50 km/h nopeusrajoitus Savion kylän kohdalle välille Onkinie-mentie- Airaksisentie	0,013 0,010	10	4,3
14	Haja-asutusalueen kylien liikenteenohjauksen parantaminen - Paikannimiviittojen ja nopeusrajoitusten asettaminen samalla tapaa kaikkien kylien kohdalla	-	10	
15	Pt 16736, Hohontien nopeusrajoitusten tarkistus - 60 km/h nopeusrajoitus taajamasta Kuopiontielle		4	
16	Hietasyrjäntie (yt) - 50 km/h nopeusrajoitus ja lapsia merkkien uusinta ja merk- kien vaikutusalueen tarkistus koulun kohdalla	-	4	

Taulukko 8.-1 jatkuu

Koh- teen n:o	Kohde/kohteet Toimenpiteet	Heva vähe- nemä	Kust. (1000 mk)	He- van hinta
17	Pt 16726, Seppäläntien nopeusrajoituksen tarkistus - 50 km/h nopeusrajoitus Vaajakoskentien liittymästä 0,5 km:n matkalle	0,002	2	1
18	Mt 642, Suolahdentien liikenteenohjauksen parantaminen - pyöräilijöistä varoittavan merkin asettaminen Kuusaan kevyen liikenteen väylän päättymiskohdan pohjoispuolelle - tien reunapaalujen asettaminen ulkokaarteeseen jyrkimmissä mutkissa - mutkan taustamerkin uusiminen mutkassa ennen Suonenjoentien liittymään		2 10 2	

Taulukko 8.-2. Yleisten teiden parantamistoimet

Koh- teen n:o	Kohde Toimenpiteet	Heva väh.	Kust. (1000 mk)	He- van hinta	KL
101	Vt 4, Nelostien liikenneturvallisuuden parantaminen - alikulkukäytävien rakentaminen Vehniän kylätien molempiin liittymiin - yksityistiejärjestelyt alikulkujen molemmin puolin yksityis- tie- ja maatalousliittymien poistamiseksi - ohituskaidan ja hirviaidan rakentaminen	0,084 0,018 0,035	3000 1000 1500	36 56 43	II III II
102	Vt 9, Mikkeliintien ja Liepeentien liittymän liikenneturval- lisuuden parantaminen Kuopiontiellä - liittymän porrastaminen	0,107	800	8	I
103	Vt 9, Ruuhimäentien ja Kelkkamäentien liittymän liikenne- turvallisuuden parantaminen Kuopiontiellä - liittymän porrastaminen	0,056	1000	18	I
104	Vt 9, Hohontien liittymän liikenneturvallisuuden parantaminen Kuopiontiellä - liittymän porrastaminen	0,059	800	14	I
105	Vt 9, Saviontien ja Metsolahdentien liittymän liikenneturval- lisuuden parantaminen Kuopiontiellä - liittymän porrastaminen - Saviontien liittymän muodon parantaminen	0,050 0,000	1000 20	20 >40	I II
106	Vt 9, Kuopiontien liikenneturvallisuuden parantaminen - Lievestuoreen Liisantien liittymän katkaisu ja liikenteen ohjaus katuverkkoa Hohontien kautta valtatielle - Levähdyspaikkalevikkeiden poistaminen Ruuhimäentien liittymän molemmin puolin	0,030 0,028	500 50	17 2	I I
107	Kt 69, Suonenjoentien liikenneturvallisuuden parantaminen - hirviaidan rakentaminen - aluskasvillisuuden raivaus 30 metriä molemmin puolin tietä	0,002 0,003	900 20	450 7	III

Taulukko 8.-2 jatkuu

Koh- teen n:o	Kohde Toimenpiteet	Heva väh.	Kust. (1000 mk)	He- van hinta	KL
108	Mt 637, Suolahdentien liikenneturvallisuuden parantaminen - kevyen liikenteen väylän ja tievalaistuksen (myötäävin pyl- vään) rakentaminen Vehniäntien liittymästä Kuusaan	0,162	3000	19	I
109	Mt 637, Jyväskylätien liikenneturvallisuuden parantaminen - tievalaistuksen rakentaminen Vaajakoskentien liittymästä Jyväskylän maalaiskunnan rajalle - kevyen liikenteen väylän rakentaminen Vaajakoskentien liittymästä Jyväskylän maalaiskunnan rajalle - väistötilan, saarekkeen ja olallisen linja-autopysäkin ra- kentaminen Pieveslehdontien liittymään - Vaajakoskentien ja Eerolantien liittymän porrastaminen - Väistötilojen rakentaminen Pekkalantien ja Hermannintie liittymiin - Lemettilänmäentien ja Katajamäentie liittymien porrasta- minen	0,117 0,035 0,012 0,025 0,016 0,014	700 3400 200 1000 400 600	6 97 17 40 25 43	I III I II I II
110	Mt 637, Jyväskylätien kevyen liikenteen turvallisuuden pa- rantaminen kirkonkylän kohdalla - aidan ja pensasistutusten rakentaminen kevyen liikenteen väylän ja Jyväskylätien välille tasossa tapahtuvan kevyen liikenteen estämiseksi Lemettiläntien liittymän kohdalla ja jk- yhteyksien rakentaminen linja-autopysäkiltä kevyen liikenteen alikulkuun	0,012	50	4	I
111	Mt 6375, Vehniäntien liikenneturvallisuuden parantaminen - kevyen liikenteen väylän ja tievalaistuksen rakentaminen Harjutien ja Valkolantien väliselle tieosalle (1,5 km)	0,008	1000	125	III
112	Pt 16728, Kantolantien liikenneturvallisuuden parantaminen asemakaava-alueella - suojateiden paikkojen tarkistus ja rakentaminen keskisa- arekkeiden 40 km/h nopeusrajoituksen tukitoimena - Pelloskujan liittymän suojatien siirto ja rakentaminen le- veällä keskisaarekkeella	0,056	230	4	I
113	Mt 640, Vihtavuorentien liikenneturvallisuuden parantami- nen - kevyen liikenteen väylän jatkaminen Metalcatin teollisuus- kiinteistön liittymän kohdalle (200 m) vaihe I - kevyen liikenteen väylän ja tievalaistuksen rakentaminen Vihtavuoresta Vihtasiltaan vaihe II - suojateiden keskisaarekkeiden rakentaminen (3 kpl) - ruusuistutusten niitto joka kevät tai vaihto matalampikas- vuseksi pensaaksi liittymien näkemäalueilla - kevyen liikenteen väylän rakentaminen rampin väylältä Myllynoktontielle huoltoaseman puolella ja turhan suoja- tien ja siihen liittyvien kevyen liikenteen yhteyksien poisto	0,002 0,043 0,006 0,000 0,003	150 2000 50 5 30	75 47 8 10 10	III II I I I

Taulukko 8.-2 jatkuu

Koh- teen n:o	Kohde Toimenpiteet	Heva väh.	Kust. (1000 mk)	He- van hinta	KL
114	Mt 6403, Lievestuorentien liikenneturvallisuuden parantaminen <ul style="list-style-type: none"> - ajoradan kaventaminen ja kevyen liikenteen väylien leven- täminen Kelkkamäentien ja Koulutien välisellä tieosalla ja leveään suojatien keskisaarekkeen rakentaminen sekä Kelkkamäentien että Koulutien liittymiin - leveään suojatien keskisaarekkeen rakentaminen Männi- köntien ja Tervämäen koulun suojateille - mäenleikkaus Ketaramäen asuntoalueen liittymän raken- tamisen yhteydessä - kevyen liikenteen väylän ja tievalaistuksen jatkaminen Rai- taniemestä Hohonjoelle - Liepeentien ja Saarilammintien liittymän muodon paranta- minen 	0,076	150	2	I
		0,004	60	15	I
		0,000	100	>200	III
		0,009	500	56	III
		0,000	200	>400	III
115	Pt 16730, Kelkkamäentien liikenneturvallisuuden parantami- nen <ul style="list-style-type: none"> - kevyen liikenteen väylän rakentaminen koko tieosuudelle - tievalaistuksen uusiminen - tien suuntauksen parantaminen Asevarikon liittymän koh- dalla 	0,012 0,018 0,004	1500	44	II
116	Pt 16728, Kantolantien liikenneturvallisuuden parantaminen <ul style="list-style-type: none"> - kevyen liikenteen väylän rakentaminen maankäytön mukaan asemakaava-alueella (vaihe I) - kevyen liikenteen väylän rakentaminen taajamasta Puustel- lin (vaihe II) - kevyen liikenteen väylän ja tievalaistuksen (myötäävin pyl- väin) rakentaminen Puustelliilta Vihtavuorentielle (III) 	0,003 0,025 0,031	150 1500 1800	50 60 58	II III III
117	Pt 16727, Tarvaalantien liikenneturvallisuuden parantaminen <ul style="list-style-type: none"> - kevyen liikenteen väylän rakentaminen koulun ja kaupan välille 	0,001	200	200	III
118	Pt 16736, Hohontien kevyen liikenteen turvallisuuden paran- taminen <ul style="list-style-type: none"> - kevyen liikenteen väylän rakentaminen taajamasta Kuo- piontielle - kevyen liikenteen alikulkukäytävän rakentaminen Kuopion- tien liittymään 	0,009 0,028	700 1300	78 46	III II
119	Mt 640, Saviontien kevyen liikenteen turvallisuuden paranta- minen Vuonteen kohdalla <ul style="list-style-type: none"> - kevyen liikenteen väylän ja tievalaistuksen rakentaminen Vuonteen sillalta Tarvaalantien liittymään (0,9 km) 	0,008	680	85	III
120	Pt 16754, Valkolantien liikenneturvallisuuden parantaminen <ul style="list-style-type: none"> - tien suuntauksen parantaminen ns. Seurojentalon mutkas- sa 	0,002	300	150	III

Taulukko 8.-3. Katujen ja kunnan omistamien kiinteistöjen liikenneturvallisuuden parantamiseen parantamistoimet

Koh- teen n:o	Kohde Toimenpiteet	Kust. (1000 mk)	KL
201	Laukaantien liikenneturvallisuuden parantaminen - 40 km/h nopeusrajoituksen tukitoimet - Laukaantien liikekiinteistöjen liittymien turvallisuuden parantaminen - suojateiden paikkojen tarkistus	200- 300	I
202	Keskustien liikenneturvallisuuden parantaminen - Ajoradan kaventaminen ja kevyen liikenteen väylien leventäminen - 40 km/h nopeusrajoituksen tukitoimet	100- 200	I
203	Koulutien liikenneturvallisuuden parantaminen - 30 km/h nopeusrajoituksen tukitoimet	50	I
204	Haavistontien liikenneturvallisuuden parantaminen - 40 km/h nopeusrajoituksen tukitoimet, esim. Vihtarinteentien, Koulutien, Kuhajärventien ja Niittytien liittymien rakentaminen korotettuna liittymänä - rakenteen parantaminen, kadun mitoitus 40 km/h - kevyen liikenteen väylien rakenteen parantaminen	2000	I
205	Tiituspohjantien liikenneturvallisuuden parantaminen - minikiertoliittymän rakentaminen Majajärventien liittymään 40 km/h no- peusrajoituksen tukitoimina - ajoradan kaventaminen, kadun vaakageometrian parantaminen ja koro- tettujen liittymien tai suojatiekeskisaarekkeiden rakentaminen	2000	I
206	Pieleslehdontien liikenneturvallisuuden parantaminen - kadun rakenteen parantaminen - kevyen liikenteen väylän rakentaminen	1500	II
207	Eerolantien liikenneturvallisuuden parantaminen - kevyen liikenteen väylän rakentaminen - kadun rakenteen parantaminen - Myllytammen liittymän muodon parantaminen - Soratien liittymän muodon parantaminen	2000	II
208	Laurinkyläntien liikenneturvallisuuden parantaminen - kevyen liikenteen väylän rakentaminen	150	II
209	Lievestuoreen Koulutien liikenneturvallisuuden parantaminen - kadun rakentaminen hidaskatuna	100	I
210	Lemettiläntien ja Keskustien välisen kevyen liikenteen turvallisuuden pa- rantaminen - kevyen liikenteen väylien rakenteen parantaminen ja päällystäminen se- kä valistuksen rakentaminen	350	II
211	Asemakaava-alueen valaistuksen parantaminen - katuvalaistuksen rakentaminen kaikille kaduille	300	I
212	Kuusistentien, Laajalahdentien, Yläniementien, Vanhasillan tien ja Jokinie- mentien liikenneturvallisuuden parantaminen - 40 km/ h nopeusrajoituksen rakenteelliset tukitoimet	100	I
213	Kuhajärventien liikenneturvallisuuden parantaminen - töyssyjen rakentaminen 30 km/h nopeusrajoituksen tukitoimena	10	I

Taulukko 8.-3 jatkuu

Koh- teen n:o	Kohde Toimenpiteet	Kust. (1000 mk)	KL
214	Mäntyrinne - kadun ja pysäköintipaikkojen erottaminen erotuskaistoin tai töyssyn rakentaminen nopeuksien ja liikenteen hillitsemiseksi laajalla asfalttikentällä	10-30	II
215	Laukaan koulujen pihojen liikennejärjestelyjen parantaminen Kirkonkylän ala-aste - kääntösilmukan rakentaminen koululaiskuljetuksille - pysäköintialueiden rakentaminen koulun henkilökunnalle - polkupyörien säilytyspaikkojen parantaminen - huoltoliikenteen turvallisuustarkastelu Kirkonkylän yläaste ja lukio - polkupyörien ja mopojen pysäköintipaikkojen rakentaminen - henkilökunnan ja oppilaiden pysäköintipaikkojen merkintä erilleen - piha-alueen rajaaminen aidalla Vihtavuoren koulut - liikenteen ohjauksenparantaminen - polkupyörien säilytyspaikan parantaminen - mopaille oma säilytyspaikka - pysäköintijärjestelyjen tarkistus - huoltoliikenteen turvallisuustarkastelu Leppäveden koulu - polkupyörien säilytyspaikan siirto ja rakentaminen katoksellisena - henkilökunnan pysäköintipaikkojen siirto - saattosilmukan rakentaminen autolla kouluun tuotaville - Välituntipihan rakentaminen erilleen muusta piha-alueesta - huoltoliikenteen turvallisuustarkastelu Tiituspuhan koulu - polkupyörien säilytyspaikan rakentaminen - henkilökunnan pysäköinnin ohjaaminen rakennetuille autopaiskoille - huoltoliikenteen turvallisuustarkastelu Kallion koulu - koulun välituntipihan rakentaminen erilleen kadusta - henkilökunnan pysäköintipaikkojen tarkistus - huoltoliikenteen turvallisuustarkastelu Lievestuoreen yläaste ja lukio - pysäköintipaikkojen jäsentely - mopaille oma pysäköintipaikka - huoltoliikenteen turvallisuustarkastelu Tervamäen koulu - polkupyörien säilytyspaikkojen rakentaminen katokseen - huoltoliikenteen turvallisuustarkastelu Aijälän koulu - koulun pihan rauhoittaminen välituntipihaksi ja koululaiskuljetuksien järjestelyjen rakentaminen urheilukentän ja tien välin - polkupyörien pysäköintipaikan rakentaminen urheilukentän päähän	300 200 150 200 100 50 100 50 50- 100	I I II II II I II

Koh- teen n:o	Kohde Toimenpiteet	Kust. (1000 mk)	KL
215 jat- kuu	Kuusaan koulu - koulun tien liittymän ja tien siirto sijansa pohjoiseen - kevyen liikenteen väylän jatkaminen koulun pihaan ja pyörien säilytys- paikan rakentaminen - koululaiskuljetusten lenkin rakentaminen postilaatikkojen siirto koulun pihaan	80	II
	Tarvaalan koulu - saattoliikenteen liikennejärjestelyjen rakentaminen	50	III
	Valkolan koulu - saattoliikenteen järjestelyjen rakentaminen ennen alapihaa	50	III
	Vehniän koulu - koulun liittymän näkemän parantaminen aitaa siirtämällä - kevyen liikenteen yhteyden rakentaminen pyörien säilytyspaikalle	20	III
	Vuonteen koulu - välituntipihan rauhoittaminen autoliikenteeltä ja koululaiskuljetusten lii- kennealueen rakentaminen	30	III
	Savion koulu - välituntipihan rauhoittaminen autoliikenteeltä ja koululaiskuljetusten lii- kennealueen rakentaminen	30	III
216	Päiväkotien pihat		
	Mäntymäen päiväkot - henkilökunnan pysäköintipaikkojen siirto takapihalle - saattoliikenteen järjestelyjen rakentaminen Engelintien varteen	30	I
	Ketomaantien ryhmis - saattoliikenteelle erillinen lenkki, jolla jalkakäytävä korotettuna tai ryh- miksien puolelle pysäköintilevike, jonka viereen jalkakäytävä korotettuna	30	I
	Kerttulan ryhmis - kadun päähän kääntöpaikka, jolta suora jalkakäytäväyhteys ryhmikselle	30	I
	Jokiniemen päiväkot - reunakivellä erotetun jalkakäytävän rakentaminen pysäköintipaikan ja päiväkodin väliin, jotta lapsien ei tarvitse kulkea peruuttelevien autojen seassa	20	I
	Peurungan päiväkot - reunakivellä korotetun jalkakäytävän rakentaminen saattoliikenteen py- säköintipaikkojen yhteyteen ja päiväkodin pysäköinnin selvempi mer- kitseminen	30	II
	Leppäveden päiväkot - henkilökunnan pysäköintipaikkojen siirto rakennuksen pätyyn - saattoliikenteen järjestely reunakivellä erotetuksi ajorata/jk- lenkiksi	30	I
	Päiväkot Onnentupa - saattoliikenteen järjestelyjen parantaminen rakentamalla saattolenkille korotettu jalkakäytävä	10	I
	Lievestuoreen päiväkot - kevyen liikenteen väylän rakentaminen päiväkodilta Liepeentielle - saattoliikenteen järjestelyjen parantaminen	50	II

Koh- teen n:o	Kohde Toimenpiteet	Kust. (1000 mk)	KL
217	Terveyskeskuksen liikenne- ja pysäköintijärjestelyjen parantaminen - terveyskeskuksen liikenne- ja pysäköintijärjestelyjen yleissuunnitelman laatiminen - terveyskeskuksen liikenne- ja pysäköintijärjestelyjen parantaminen	30 200- 500	I II
218	Kevyen liikenteen väylien liikenneturvallisuuden parantaminen - Asemakaava-alueiden kevyen liikenteen väylien pinnan parantaminen kivituhkalla tai rakenteita parantaen kestopäällystein - valaistuksen rakentaminen kaikille erillisille kevyen liikenteen väylille - kevyen liikenteen väylien rakentaminen vähintään 2,5 metrisiksi	2000	I- III

Taulukko 8.-4. Yksityisten tahojen liikenneturvallisuuden parantamistoimet

Koht een n:o	Kohde/kohteet Toimenpiteet	Toteutuskustan- nukset. (1000 mk)
301	Kirkonkylän ja Lievestuoreen linja-autoasemien liikennejärjestelyjen parantaminen - kiinteistön liikenne- ja pysäköintijärjestelyjen parantamissuunnitelman laatiminen osana koulukeskuksen järjestelyjä ja toteutus	30-100

Taulukko 8.-5 . Rautateiden liikenneturvallisuuden parantamistoimet

Koh- teen n:o	Kohde/kohteet Toimenpiteet	Toteutus- kustan- nukset (1000 mk)	KL
401	Jyväskylä-Pieksämäki ja Jyväskylä- Ylivieska rautateiden tasoristeysten liikenneturvallisuuden parantaminen - lähestymismerkit kaikkiin tasoristeyksiin - Stop- merkit vartioimattomiin tasoristeyksiin ja pysähtymistasanteen kaltevuuden tarkistus Stop- merkin vaatiman pituuskaltevuuden mukaan ja tarvittaessa tasauksen parantaminen	15/kpl 3-10/kpl	I I
402	Jyväskylä-Pieksämäki rautatien liikenneturvallisuuden parantaminen - yksityisteiden ja viljelysteiden vartioimattomien poistaminen tie- ja eritasoristeysjärjestelyin	800/kpl	II
403	Jyväskylä-Ylivieska rautatien liikenneturvallisuuden parantaminen - Tasoristeysten poisto tie- ja eritasoristeysjärjestelyin - yksityisteiden ja viljelysteiden vartioimattomien poistaminen tie- ja eritasoristeysjärjestelyin	1000/kpl 800/kpl	III III

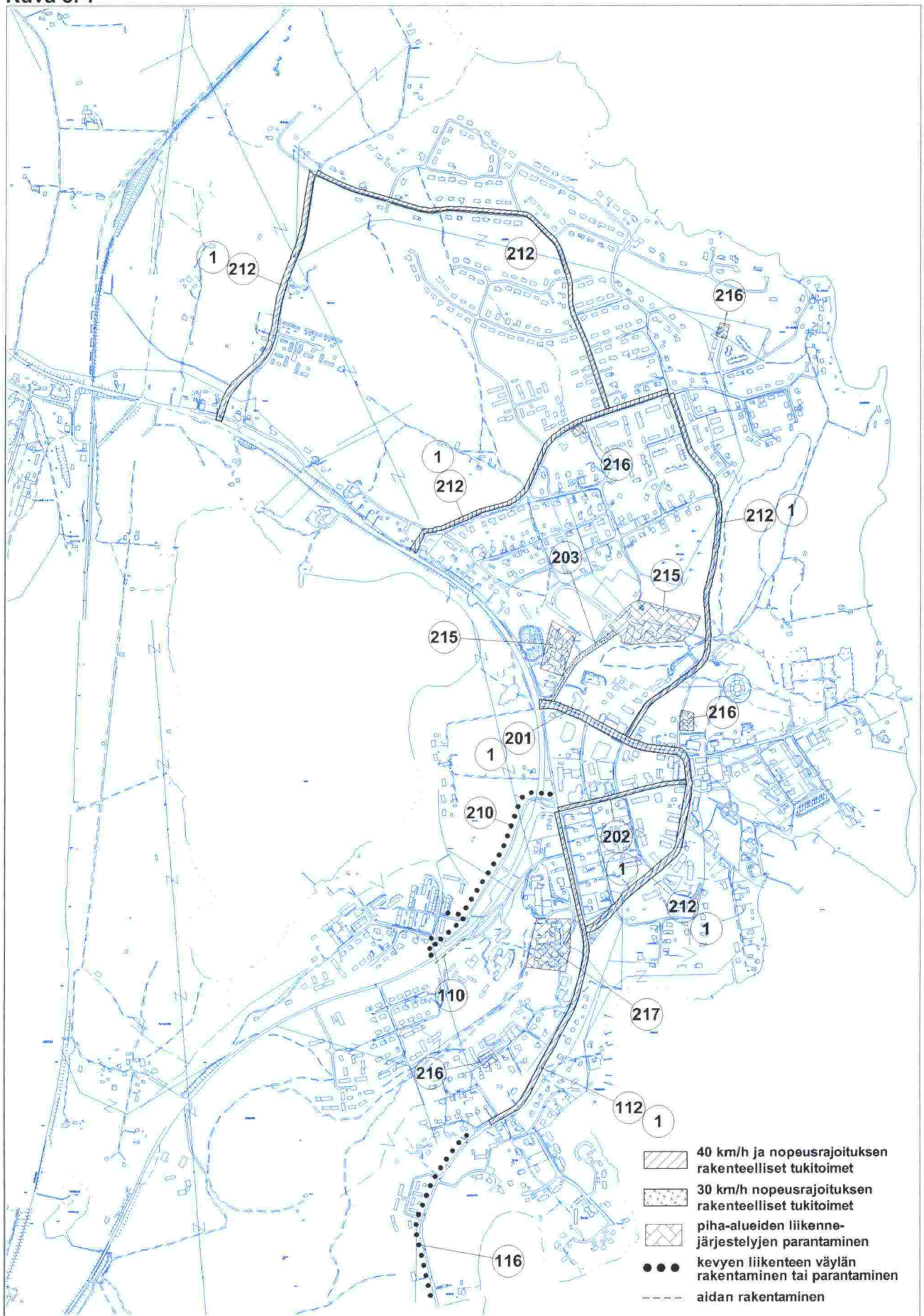

Taulukko 8.-6. Teiden, katujen ja liikennealueiden kunnossapidon parantamistoimet

Koh- teen n:o	Kohde/kohteet Toimenpiteet	Toteut- tajat
501	Teiden, katujen ja kevyen liikenteen väylien liittymien sekä rauta- teiden tasoristeysten näkemäalueiden kunnossapidon tehostami- nen <ul style="list-style-type: none"> - näkemäalueiden merkintä - näkemäesteiden poisto merkityltä näkemäalueelta - kasvillisuuden poisto näkemäalueilta jo heinäkuussa - lumen poisto näkemäalueelta niin, että penkan korkeus ei ylitä 0,5 m - postilaatikkojen sijoittaminen niin, ettei niistä aiheudu näkemä- estettä 	Tiepiiri / Kunta / Yksityis- tiekun- nat / Muut yk- sityiset tahot
502	Liikennemerkkien ja liikennealueiden varusteiden kunnossapidon tehostaminen <ul style="list-style-type: none"> - rikkoontuneiden liikennemerkkien ja lisäkilpien korjaus välittö- mästi rikkoontumisen havaitsemisen jälkeen - rikkoontuneiden reunakivien korjaus välittömästi vaurion havait- semisen jälkeen 	Tiepiiri / Kunta / Yksityis- tiekun- nat / Muut yk- sityiset tahot
503	Talvikunnossa pidon tehostaminen <ul style="list-style-type: none"> - aurauksen ja liukkauden torjunnan oikea-aikaistaminen 	Tiepiiri / Kunta / Yksityis- tiekun- nat / Muut yk- sityiset tahot

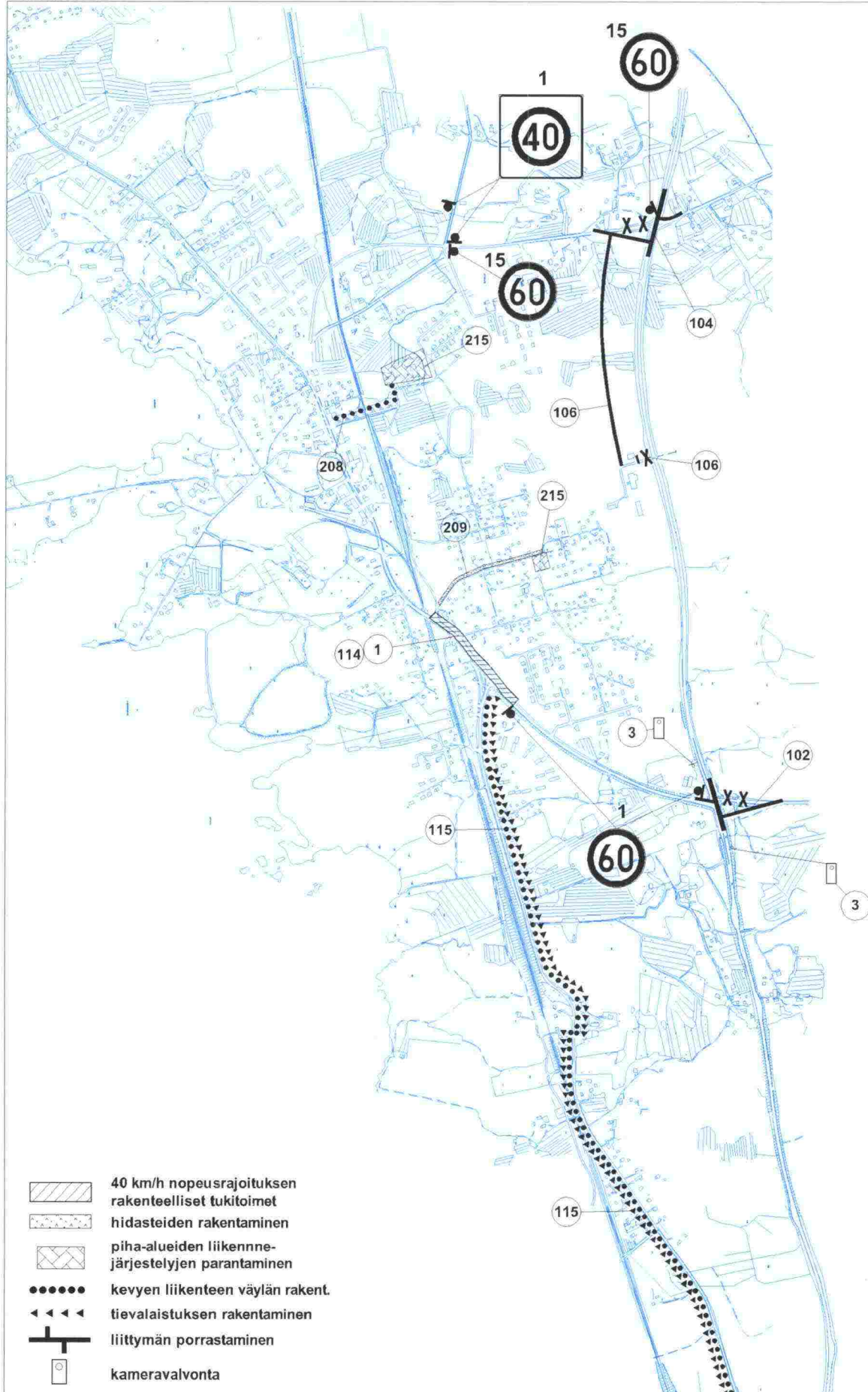
Kuvassa 8.-7 on Laukaan kirkonkylän liikenneturvallisuuden parantamistoimet. Kuvassa 8.-8 Leppäveden taajaman ja sen lähialueen liikenneturvallisuuden parantamistoimet. Kuvassa 8.-9 on Lievestuoreen ja sen lähialueen liikenneturvallisuuden parantamistoimet. Kuvassa 8.-10 on Vihtavuoren taajaman ja sen lähialueen liikenneturvallisuuden parantamistoimet. Kuvassa 8.-11 on haja-asutusalueen liikenneturvallisuuden parantamistoimet.

Kuva 8.-7

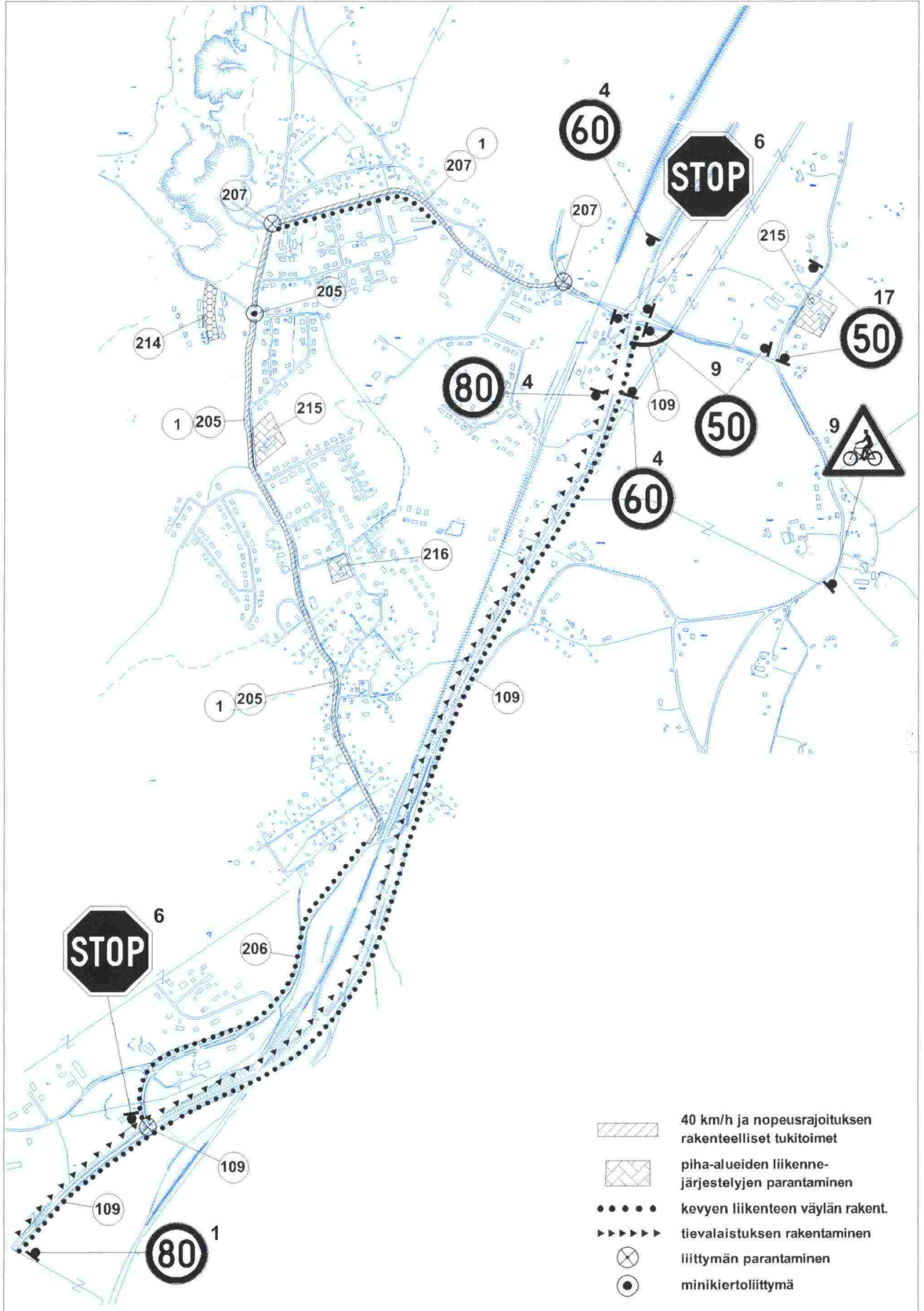

Kuva 8.-8

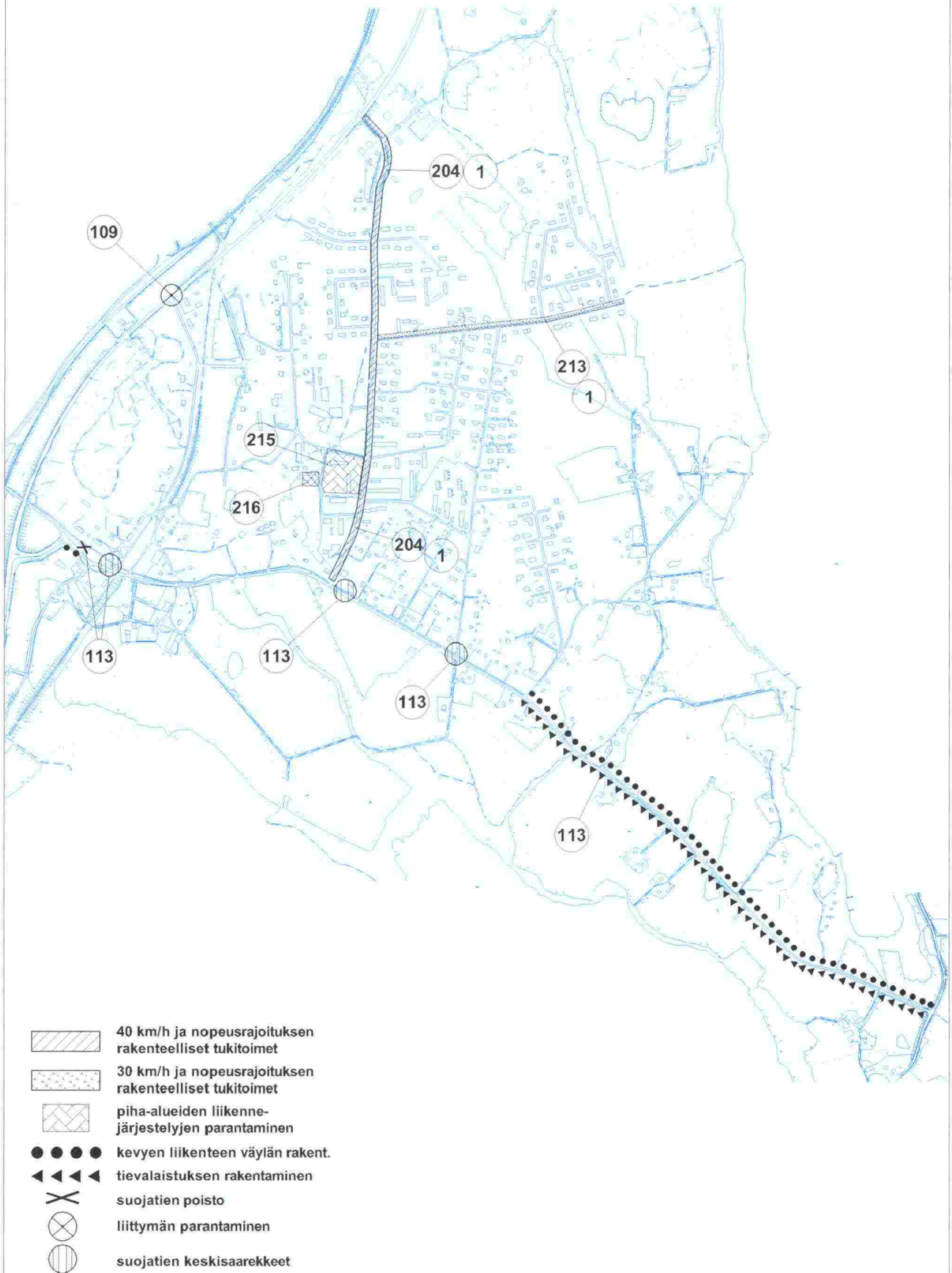

Kuva 8.-9

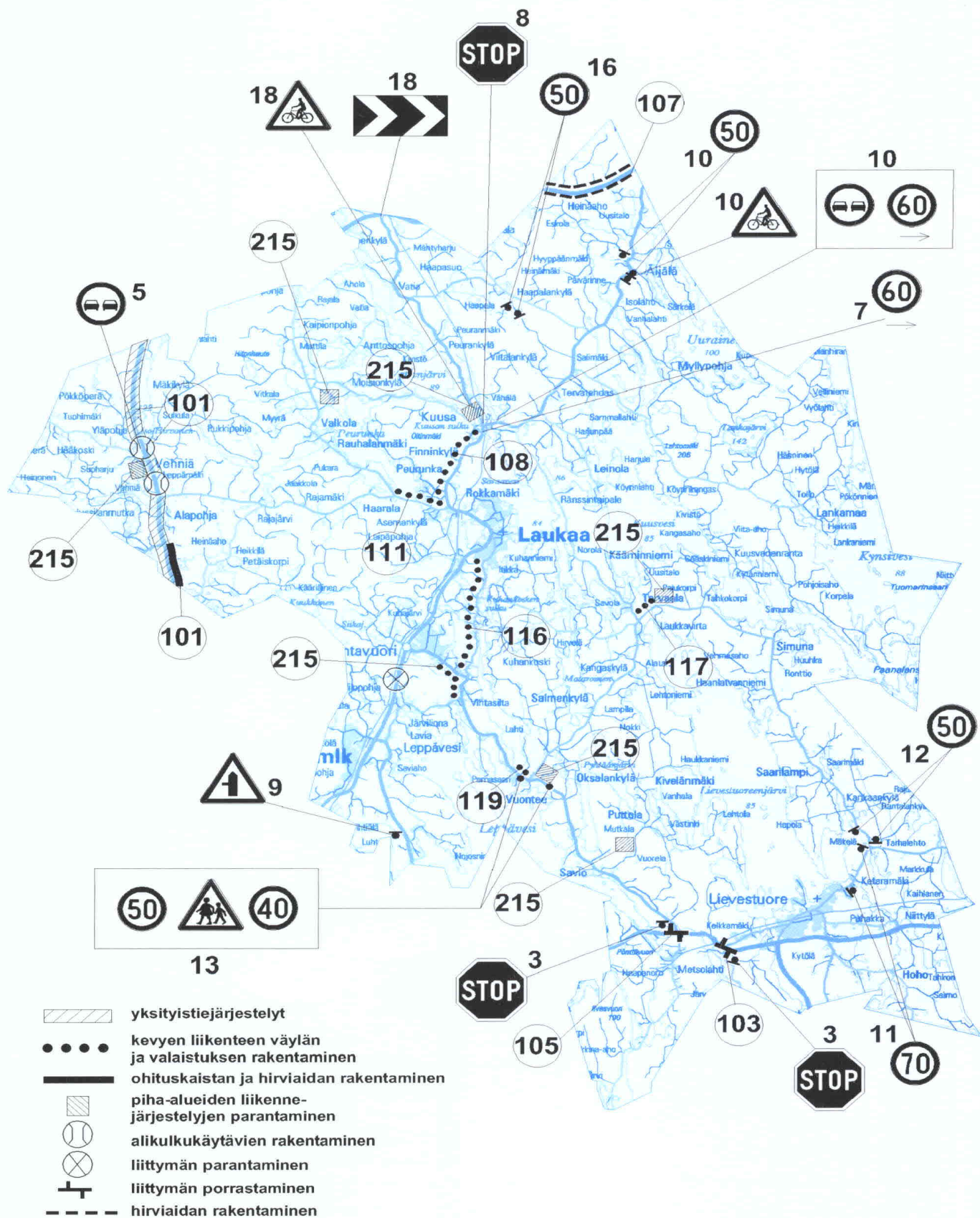

Kuva 8.-10

Kuva 8.-11

9. SUUNNITELMAN LIKENNETURVALLISUUSTOIMIEN LIKENNETURVALLISUUSVAIKUTUKSET

Laukaan kunnan osastojen suunnitelmallinen liikenneturvallisuustyö ja liikenneympäristön parantamistoimet parantavat liikenneturvallisuutta merkittävästi. Tällä hetkellä ei ole laskentamallia hallintokuntien liikenneturvallisuustyön vaikutusten arvioimiseksi. Osastotyön vaikutuksia voidaan arvioida tarkastelemalla liikennekäyttäytymistä, turvavarusteiden käyttöä ja kysellä kuntalaisten omakohtaisesti kokemuksia liikenneturvallisuuden kehittymisestä. Liikenneonnettomuustilastoon osastotyö vaikuttaa myös parantamattomassa liikenneympäristössä.

Liikenneympäristön parantamistoimien vaikutus liikenneturvallisuuteen voidaan laskea TARVA 4.1 laskentaohjelmalla. Yleisten teiden liikenneturvallisuustoimenpiteiden toteuttamisella voidaan vähentää 1,1 henkilövahinko-onnettomuutta vuodessa.

Katujen parantamistoimien vaikutusta liikenneonnettomuuksiin olisi voitu tarkasteltu TARVA 4.1 kertoimia soveltaen niillä kaduilla, joilla on henkilövahinko-onnettomuushistoriaa. Koska kaduista vain Tiituspohjantiellä, Haavistontielle ja Jokiniementielle on henkilövahinko-onnettomuushistoriaa, ei ole mielekasta laskea niille onnettomuusvähenemiä. Edellä mainituista kadusta Tiituspohjantie kiireellisin parannettava katu, Haavistontie toiseksi kiireellisin. Kirkonkylän kadusta Koulutie on kiireellisin ja Laukaantie toiseksi kiireellisin. Kummallakin tapahtuu aineellisiin vaurioihin johtavia onnettomuuksia selvästi muita katuja enemmän.

Kunnan osastojen tavoitteellinen ja suunnitelmallinen liikenneturvallisuustyö parantaa kuntalaisten liikennekäyttäytymistä ja mahdollisuuksia välttää joutumasta henkilövahinkoon johtavaan liikenneonnettomuuteen.

10. JATKOTOIMET

10.1 Suunnitelman käsittely

Laukaan liikenneturvallisuussuunnitelmaluonnos käsiteltiin lautakunnissa, jotka antoivat seuraavat lausunnot:

Kaavoitus- ja rakennuslautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Liikenneturvallisuussuunnitelman saattaminen ajan tasalle on ollut tarpeellinen toimenpide. Turvallisuus ja sen osana liikenneturvallisuus on myös maakäytön suunnittelussa keskeinen asia.

Ne kuuluvatkin niihin yhdeksään päävaatimukseen, joita yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon. Tämä ajattelu sisältyi niin vanhaan rakennuslakiin 1.1.2000 voimaan astuneeseen maakäyttö- ja rakennuslakiinkin.

Toisaalta on selvää, että kaikki sektoritarkastelut, kuten tämäkin, tarkastelee asiaa yksipuolisesti, eikä ota huomioon sitä, että kaavan pitää kohtuullisesti täyttää myös muut lain vaatimat arviointikriteerit. Sen vuoksi kaava harvoin, jos koskaan yltää ihanteelliselle tasolle yhtä näkökulmaa painottaessa.

Suunnitelman kritiikkiin voi yhtyä siinä, että sellaiset Laukaan tapaiset kunnat, jotka ovat päättäneet detaljikaavoittaa pääasiassa omistamaansa maata, etenevät kaavoituksessaan maaomistuksen ehdoilla. Järjestelystä seuraa monia etuja, mutta haittapuolena on usein juuri liikenneväylien jäsentelyn puute.

Lievestuoreen Majaniementien ja Leppäveden Tiituspohjantien liittyvien teiden suunnitteluongelmat olivat kaavoitusvaiheessa tiedossa. Ongelma oli vain yritettävä ratkaista. Päätökset edellyttivät ko. asuntoalueiden käyttöönottamista. Kaavoitusprosessissa ratkaisut testattiin ja ne silloin täyttivät kaavoitusprosessin valvonnassa edellytetyt vaatimukset. Kaavat vahvistettiin.

Kirkonkylän kirjaston turvaton sijoittaminen ei johdu kaavoituksesta, niin kuin suunnitelmassa on päätelty. Asiasta voi todeta, että kaavoitus- ja rakennuslautakunta ajoi aikanaan juuri liikenneturvallisuussyistä ratkaisua, jossa vanha suojeluskuntatalo Saralinna ja uusi kirjasto olisivat vaihtaneet paikkaansa (saralinna oli purettu sekä koottu ja peruskorjattu satunnaiskäyttöä varten tien toiselle puolelle). Perusteluina oli, että kirjaston on sijaittava samalla puolella tietä kuin koulu. Silloin koululaisasiakkaiden ei olisi tarvinnut ylittää seututietä. Ratkaisu eteni valtuustovaiheeseen, mutta kääntyi siellä muita näkökohtia painottaen nykyiseksi. Ehdotetun liikenneturvallisuusryhmän roolista:

Kunnan liikenneturvallisuusryhmä voisi asiantuntijana seurata sitä, että liikenneturvallisuusnäkökulmat on maankäyttösuunnitelmissa selvitetty.

Se voisi myös tehdä aloitteita ja antaa lausuntoja. Tosin operatiivisessa toiminnassa liikenneturvallisuusryhmälle ajateltu kokoustiheys kaksi kertaa vuodessa on auttamattoman hidas. Kaavoituksesta ja maankäytön osatekijöistä vastaaminen jäisi edelleen kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen ja kaavoitus- ja rakennuslautakunnan tehtäväksi.

Lopuksi todetaan, että suunnitelmassa on tehty huolellista työtä. Vähälle huomiolle on kuitenkin jäänyt tavallisen laukaalaisen autoilijan piittaamaton ajotapa. Esimerkkeinä tästä ovat hallitsemattomat taajamanopeudet, suojateistä piittaamattomuus, olematon tai liian myöhäinen vilkun käyttö ja suojatien eteen pysähtyneen ajoneuvon ohittaminen vauhtia hiljentämättä.

Sosiaali- ja terveystoimen lausunto:

Terveystoimen osalta on tuotu esiin lasten ja lapsiperheiden neuvonta yleiseen neuvolatyöhön liittyvänä osana. Fysioterapiayksikkö ottaa liikenneturvallisuuden huomioon erityisesti liikkumisen apuvälineiden hankkimisen yhteydessä. Kyseessä ovat jo vakiintuneet toimintamuodot. Näiltä osin suunnitelmaan ei ole huomautettavaa. Jatkossa päihdekliniikka tulee toiminnassaan tarvittavassa määrin huomioimaan päihde- ja lääkeasiat liikenteessä.

Päiväkotien pihojen liikennejärjestelyjen hahmottelu on hyvää päivähoidon lasten turvallisuuden ja lasten päivähoitokuljetusten sujuvuuden kannalta. Päivähoidossa toteutetaan pääosin luonnoksessa olevaa asenne- ja liikenne-

neturvallisuuskasvatusta. Luonnoksessa on runsaasti virheitä päiväkotien nimissä, mitkä pitäisi korjata.

Ikäihmisten määrän lisääntyessä tulee varmistaa keskeisten liikennepaikkojen turvallisuus mm. suojatiet palvelutalojen ja vanhusten vuokra-asuntojen lähelle. Ikäihmisille voitaisiin nykyistä enemmän suunnata tietoa liikennekäyttäytymisestä niin jalkaisin, apuvälineillä kuin autollakin; esim. ikäihmisten liikenneteemapäiviä palvelutaloissa, materiaaliesittelyjä, liukastumisen torjunnan keinoja jne. Monipalveluliikenteen toimivuutta on seurattava ja tarpeen mukaisesti kehittämisestä huolehdittava.

Luonnoksessa hahmoteltu Laukaan liikenneturvallisuustyön organisointi on liian raskaasti ylimitoitettu. Itse asiassa ehdotettu malli on sama kuin olemassa oleva kunnan johtoryhmämalli, joka on rakennettu koko kunnan johtamiseen. Kun liikenneturvallisuus ei kaikesta huolimatta ole kunnan keskeinen toimiala, ei sen johtamistakaan ole aiheen rakentaa näin raskaaksi. Useiden tiimien perustaminen saman asian hoitamiseen tuntuu resurssien ja toiminnan hajottamiselta. Koko organisaatorakenne on aiheen miettiä uudestaan. Olisiko mahdollista liittää liikenneturvallisuustyö esim. jonkin olemassa olevan organisaation vaikkapa vammaisneuvoston tehtäviin

Sivistysosaston lausunto:

Koulutoimen osalta suunnitelmassa on tuotu esille koulujen pihojen liikenneturvallisuuden parantaminen, koulujen liikenneturvallisuustyön kehittämismahdollisuudet eri tahojen kanssa sekä koulutoimen liikenneturvallisuussuunnitelma osana opetussuunnitelmaa. Näiltä osin suunnitelmasta ei ole huomautettavaa. Koulujen pihojen liikenneturvallisuuteen tulee kiinnittää entistä enemmän huomioita, sillä liikenne niillä on jatkuvasti lisääntynyt. Liikenneturvallisuustyön kehittäminen yhteistyössä eri tahojen kanssa ja opetussuunnitelmaan liittyvät seikat ovat asioita, joita koskevat maininnat suunnitelmassa voivat ollakin vain suuntaa antavia.

Liikenneturvallisuustyötä on kouluissa tehty aina. Tässä esitelty koulutoimen liikenneturvallisuussuunnitelma perustuu tällä hetkellä käytössä olevaan opetussuunnitelmaan.

Esitetty organisaatiomalli on varsin jäykkä ja byrokraattinen. Vaikka liikenneturvallisuustyön pitää kaikki alueet kattavaa ollakin, tekee esitetty malli siitä liian raskaan ja hajottaa asiat eri tahoille, joilla ei välttämättä ole vaa-dittavaa asiantuntemusta. Toinen vaihtoehto voisi olla se, että liikenneturvallisuustyötä varten perustetaan oma pysyvä projekti tai työryhmä, johon tulisi mukaan niitä työntekijöitä ja muita henkilöitä, joilla on kiinnostusta ja muutakin asiantuntemusta kuin pelkkä liikenteessä mukana olo.

Vapaa-aika lautakunnan lausunto:

Liikennekasvatuksen antaminen koululaisille liikennepuistossa kuuluu koulutoimelle ja edelleen koulujen opettajille. Vapaa-aikatoimella ei ole edellytyksiä eikä asiantuntemusta liikennekoulutuksen hoitamiseen. Asiasta on jo valmisteluvaiheessa huomautettu konsultille.

Vapaa-aikatoimen liikenneturvallisuussuunnitelmasta poistetaan moottorikelkkailijat, koska kuntamme alueella ei ole kunnallisia moottorikelkkareitejä. Vapaa-aikatoimi ei myöskään voi ottaa vastuuta kelkkailijoiden turvallisuudesta ja jäällä liikkumisesta.

Ympäristö- ja maaseutulautakunnan lausunto:

Lautakunta katsoo ehdotetut toimenpiteet liikenneturvallisuuden parantamiseksi hyvin kohdennetuiksi ja tarpeellisiksi. Lisääntyvien liikennemäärien myötä liittymät vilkasliikenteisille teille, kuten Nelostielle, valtatielle 9 ja Jyväskylantielle aiheuttavat jatkuvasti vaaratilanteita ja onnettomuuksia. Paikoin turvallisuutta ja liikennöinnin sujuvuutta on jo parannettu mm. alikulkuratkaisuin, mutta tarpeellisiksi lisäksi nähdään mm. yksityistieliittymien vähentäminen edelleen ja risteysalueiden nopeuksien alentaminen. Ajonopeuksien alentaminen vähentää myös liikenteestä aiheutuvia päästöjä sekä vähentää liikenteen aiheuttamaa melua.

Liian suuret tilannenopeudet ja ajoneuvoliikenteen ja kevyen liikenteen risteämiset koetaan merkittäviksi turvattomiksi turvattomuutta aiheuttaviksi tekijöiksi. Kevyen liikenteen turvallisuuden parantamiseksi kevyen liikenteen verkoston laajennus on käytännössä tehokkain keino parantaa turvallisuutta. Kevyen liikenteen tarpeet tulisikin tämän vuoksi huomioida jo alueiden käytön suunnitteluvaiheessa. Kevyen liikenteen verkoston laajennusehdotukset suunnitelmassa on lautakunnan mielestä kohdennettu oikeille alueille. Taajama-alueilla kevyen liikenteen turvallisuutta voidaan parantaa nopeusrajoituksilla, hidasteilla sekä kiinteistökohtaisilla liikennejärjestelyillä.

Suunnitelmassa on myös kiinnitetty huomiota teiden ja erityisesti kevyen liikenteen väylien kuntoon ja kunnossapitoon. Päälystevaurioiden korjaamisella ja talvikunnossa pidon tehostamisella (auraus ja hiekoitus) saataisiin vähennettyä kevyen liikenteen onnettomuuksia.

Liikenneturvallisuuden lisääminen yksilötasolla on pitkälti asennekysymys ja asenteisiin voidaan vaikuttaa kaikissa ikäryhmissä. Asenteiden tarkistamisesta on kysymys erityisesti ajonopeuksien kohdalla. Asennekasvatusta ja liikennekoulutusta tulee antaa kaikille ikäryhmille aina päiväkotikäisistä alkaen.

Esitettyjen lausuntojen johdosta todetaan:

Suunnitelmasta laadittu loppuraporttiluonnos perustuu niihin tietoihin, joita suunnitelman laatinut konsultti on saanut työn aikana kyselyistä, maastotarkasteluista, kunnan yhdyshenkilöltä, osastojen tiimeiltä ja työtä ohjanneelta hankeryhmältä. Maankäytössä ja toimintojen sijoittamisessa tehdyt päätökset ja niiden seuraukset ovat kuitenkin tosiasioita, jotka vaikuttavat Laukaan liikenneturvallisuuteen. On kuitenkin muistettava, että vastuu liikenneturvallisuudesta on liikenteessä mukana olevilla oli liikenneympäristö sitten turvallinen tai turvaton. Liikenneturvallisen asemakaavan laatiminen ja toteuttaminen on kunnalle huomattavasti edullisempaa kuin turvattoman asemakaavan. Säästöjä syntyy liikenneonnettomuuskustannuksissa kaikille hal-

lintokunnille ja tekniselle sektorille, kun ei tarvitse jälkeenpäin tehdä liikenneturvallisuutta parantavia toimia, joilla ei päästä hyvin suunnitellun kaavan liikenneturvallisuustasolle.

Osastojen ja lautakuntien lausunnoissa nähdään myönteisenä liikenneympäristön parantamistoimet ja niistä muodostetut toimenpideohjelmat, jotka konsultti laati yhdessä hankeryhmän kanssa. Osastojen koulutus- ja valistus- ja tiedotussuunnitelmaan ja liikenneturvallisuustyön organisointiin esitetään muutoksia ja suunnitelmaa pidetään monilta osin suppeana.

Osastojen koulutus- ja valistus- ja tiedotussuunnitelmien laatimisesta vastasivat tiimit. Konsultin toimeksianto oli tiimien ohjaus. Ohjausta annettiin kokouksissa ja sähköpostilla. Eritasoisien suunnitelmien laatimisen on vaikuttanut oleellisesti tiimin jäsenten osallistumisaktiivisuus suunnitelman laadintaan ja suunnittelukokouksiin.

Esitys kunnan liikenneturvallisuustyön vastuun osoittamisesta ryhmälle, johon kuuluisivat hallintokunnista ne, joita liikenneturvallisuustyö kiinnostaa, tuntuu epärealistiselta suunnitelman tiimienmuodostamisesta saatujen kokemusten perusteella. Joissakin kunnissa tätä on kokeiltu, mutta toimivia ryhmiä niistä ei ole saatu. Sosiaali- ja terveystieteiden esitys kunnan liikenneturvallisuustyön vastuun siirtämisestä vammaisneuvostolle on epärealistinen. Muutamissa kunnissa vammaisneuvoston edustaja on ollut mukana suunnitelman laatimista ohjaavassa työryhmässä. Vammaisneuvosto tekee arvokasta työtä ja tuntee edustamansa tahonsa liikenneturvallisuusasiat, mutta ei sitä voi asettaa kunnan liikenneturvallisuustyön vastuutahoksi. Laukaan kunnan liikenneturvallisuustyön vastuutahon on löydettävä kuntaorganisaatiosta.

Laukaan liikenneturvallisuustyö liitetään osaksi kunnassa tehtävää työtä. Sitä tehdään ja johdetaan aivan samalla tavalla kuin muitakin kunnassa tehtäviä töitä. Toisin sanoen uutta organisaatiota ei muodosteta, vaan käytetään jo toimivaa. Osastojen koulutus-, valistus- ja tiedotussuunnitelman aikana on selvästi tullut esille, että oltava käskijät ja tekijät sekä selvät ohjeet, mitä ja kuka tekee. Valitussa mallissa kunnan liikenneturvallisuusryhmä käskyy ja valvoo liikenneturvallisuustyötä. Liikenneturvallisuustiimit huolehtivat annettujen käskyjen toteuttamisesta ja tehdyn työn raportoinnista. Osastopäällikkötason asennoituminen liikenneturvallisuustyöhön on ratkaisevaa ja määrittelee Laukaan liikenneturvallisuustyön perustason. Tiimit toteuttavat saamiaan käskyjä ja huolehtivat käytännön liikenneturvallisuustyöstä. Jos niissä on motivoitua ja/tai liikenneturvallisuuskoulutettua henkilökuntaa, on mahdollista saada paljon näkyvää aikaan Laukaan liikenneturvallisuustyössä.

Koulutus- ja valistus- ja tiedotussuunnitelma, joka osastojen tiimien kanssa laadittiin on työväline ja mahdollisuus parantaa liikenneturvallisuutta Laukaassa. Se, miten hallintokunnat tätä mahdollisuutta käyttävät riippuu vain ja ainoastaan heistä itsestään. Kysymys on asenteesta ja asennoitumisesta liikenneturvallisuustyöhön. Kunnan liikenneturvallisuusryhmä on organisaatio, joka voi antaa liikenneturvallisuustyölle sen ansaitseman arvon.

Vapaa-aikalautakunnan lausunnon esittämät muutosesitykset on tehty suunnitelmaan. Lausunnolla ollut suunnitelmaluonnos oli vapaa-aikatoimen tiimin laatima. siihen, niin kuin muidenkaan tiimien suunnitelmiin, konsultti ei ole tehnyt muutoksia.

10.2 Suunnitelman toteutus ja jatkuva seuranta

Vastuu suunnitelman toteutuksesta ja sen seurannasta on kunnan liikenneturvallisuusryhmällä. Liikenneturvallisuussuunnitelma on työväline, jonka avulla kunnan liikenneturvallisuusryhmä, osastojen tiimit ja liikenneväylien ylläpitäjät voivat suunnitelmallisesti parantaa liikenneturvallisuutta seuraan kymmenen vuoden ajan. Kunnan liikenneturvallisuusryhmän on kokoonnuttava vähintään kaksi kertaa vuodessa. Kokoukset kannattaa ajoittaa niin, että toisesta kokouksesta voidaan ottaa liikenneturvallisuustoimia kunnan talousarvioon. Ensimmäisessä kokouksessa käydä läpi edellisenä vuonna toteutetut liikenneturvallisuustoimet ja arvioidaan niiden vaikutusta liikenneturvallisuuteen. Toisessa käydään läpi seuraavan vuoden liikenneturvallisuustoimet ja varmistetaan niiden toteuttamisen tarvittavat resurssit.

10.3 Liikenneturvallisuuskehityksen seuranta

Vastuu Laukaan liikenneturvallisuuskehityksen seurannasta on kunnan liikenneturvallisuusryhmällä. Tätä vastuuta se voi siirtää osastojen liikenneturvallisuustiimeille ja liikenneväylien ylläpitäjille. Liikenneturvallisuuskehityksen mittareina voidaan pitää henkilövahinkoon johtavien onnettomuuksien kehitystä ja turvavarusteiden käyttöä. Liikenneonnettomuuksien tilastoinnista vastaa ympäristötoimen liikenneturvallisuustiimi. Turvavarusteiden käytön seurannasta vastaavat kaikki kunnan osastojen tiimit.

10.4 Muut jatkotoimet

Kunnan osastojen ensimmäisen vuoden tärkein tehtävä on laatia yksityiskohtainen toimintaohjelma, jonka avulla suunnitelmallinen ja tavoitteellinen liikenneturvallisuustyö saadaan käynnistymään. Se edellyttää koko kunnan henkilöstön motivoitumista tekemään liikenneturvallisuustyötä osana omaa työtä.

Liikenneympäristön parantamistoimien toteuttaminen edellyttää yksityiskohtaisten suunnitelmien laadintaa. Suunnitelmien laadinnassa liikenneturvallisuuden laatuasiat on otettava huomioon koko hankeprosessin ajan aina suunnittelun aloituksesta rakentamisen vastaanottamiseen saakka.

